

“ Z A R J A ”

MESEČNIK ZA SLOVENSKO ŽENSTVO V AMERIKI.

Štev. (No.) 17.

November, 1930

Letnik (Volume) 2.

Rev. Anton Schiffrer:

Kristus - Kralj

Z lastne skušnje govorimo danes. Besede prihajajo iz src ki so spoznala prevare in podlost človeške modrosti. Cel svet trpi in vzdihuje in strada ali se pa pripravlja s skrbjo za dolgo, negotovo bodočnost. Nihče ne ve kaj bo prinesel jutrajšni dan!

Po končani svetovni vojni se je sešla, pred enajstimi leti, na konferenci v Versailles na Francozskem, vsa človeška modrost. Kedor je kedaj pokazal da je znal vladati narode, je bil povabljen. Vsi vladarji sveta, kralji in predsedniki, so bili navzoči, ali osebno ali po svojih izjurjenih zastopnikih. Le enega je manjkalo, po besedah tedanjega sv. Očeta, Pija X.; le enemu ni bil pri zeleni mizi določen nobeden prostor; le enega vladarja se je izključilo, namreč — Kristusa, kralja.

Kako z vzvišenimi frazami se je klicalo ljudi na boj za časa vojne! Kaj vse se je obetal po končanem metežu! Boj za demokracijo, — za osvoboditve zatiranih narodov, — za pravice narodnih manjšin, — za javno reševanje svetovnih problemov, — za civilizacijo — za bratstvo! Vsaki dan boljše spoznavamo vsi; oni ki je bil zmagovalec in oni ki je bil zmagan, da smo tepeni vsi, in da je svetovna konferenca prinesla vse drugo kot mir. In kjer ni miru, tam ni govora o blagostanju.

Stopimo nazaj v zgodovino človeštva za 19 stoletij! Na jasnem zimskem nebu se blišči nova, neznan zvezda. Iz daljne jutrove dežele je prispelo v mesto Jeruzalem troje trudnih popotnikov. Njih karavana se ustavi pred dvorom kralja Heroda. “Kje je judovski kralj, ki je rojen? Videli smo namreč njegovo zvezdo na Vzhodu, in smo se mu prišli poklonit”. V teh kratkih besedah razlože visoki popotniki svoj obisk. Ko kralj Herod to sliši, se silno prestraši in ž njim ves Jeruzalem. In zbere vse velike duhovnike in pismouke ljudstva in jih sprašuje, kje je bil Kristus rojen. Odgovore mu: “Pred več kot šeststo leti je spregovoril prerok Mihej tele besede: “In ti Betlehem, zemlja Judova, nikakor nisi najmanjši med knežjimi mesti Judovimi; zakaj iz

tebe bo izšel vojvoda, ki bo vladal moje ljudstvo Izraela”. — Popotniki so krenili proti Betlehemu. In, glej, zvezda, ki so jo videli na Vzhodu, je šla pred njimi, dokler ni prišla in obstala nad krajem, kjer je bilo dete. Stopili so v hišo in ugledali dete z Marijo, njegovo materjo, in padli so predenj na kolena ter ga molili; in odprli so svoje zaklade in mu darovali zlata, kadila in mire.

Ljudska govorica imenuje te može trije sveti kralji. Modri ali magi so se imenovali prvotno duhovniki v Perziji, ker so se bavili mnogo z naravoslovjem, zlasti z zvezdoznanstvom. Pozneje se je to ime prijelo tudi voditeljev ljudstva in kraljev. Trije modri, kot jih naziva sv. pismo, so prišli iskat in pozdravit, kot prvi zastopniki, pričakovanega Odrešenika — kralja. Kaj so pričakovali in našli, nam povedo darila ktera so prinesli s seboj iz daljnih tujih krajev. Padli so predenj — pravi evangelist — in ga molili ter mu darovali zlata, kadila in mire. Poklonili so mu zlato kot kralju, kadilo kot Bogu in mire kot človeku. Spoznali so v njem dolgo napovedanega in težko pričakovanega Boga-človeka-vladarja, Kristusa — kralja.

Kot dvanajstletnega mladeniča srečamo istega Kristusa med modrijani in učenjaki v jeruzalemskem templu. Tam odgovarja na stavljenja vprašanja in razlaga božji zakon. In vse se čudi in se vprašuje med seboj, češ, kaj bo iz tega mladeniča kteremu je že prirojena vsa znanost kar so jo oni kedaj-dobili pošolali in v knjigah. Ko nastopi Kristus pozneje pot oznanjevanja božje besede, hiti vse za njim. Revni, zatirani, bolni na duhu in telesu, se drenjajo okolo njega in iščejo utehe v njegovih besedah in njegovi čudoviti moči. Tri dni, brez jedi in pijače, so šli za njim v puščavo ob Genezareškem jezeru. Ker se mu sestradana množica smili, nasiti 4000 mož s peterimi hlebi kruha in dvema ribama. To bodi naš kralj! — gre od ust do ust. Šli bomo za njim, magari do konca sveta. Jezus je vedel njihove misli in se jim je skril.

Kristus, kralj ni hotel biti kralj po milosti ljudstva. Krone, žezla, zlata in srebra in ljudskih po-

klonov, on ni iskal. Nobeno prijateljstvo in nobeno navdušenje ljudstva ga ni moglo zavriniti od pota, ktere ga mu je začrtal njegov nebeški Oče. Greh je bil tisto sredstvo ki je položilo božjega kralja iz nebes na zemljo, in začrtalo potek njegovega življenja na zemlji. Prišel je da odkupi in reši od greha zaslepljeni in trpeči človeški rod in ne da ga vlada z železno roko. Zato je živel da je prepričaval svet greha in pravice. Zato je umrl da je zadostil za človeški greh. Vstal je poveličan iz groba zato da je dokazal nevernemu in nemirnemu človeštvu, da je on v resnici Bog, da je vsaka beseda katero je spregovoril, večna resnica; in da bo njegovo kraljestvo, sezidano na večno resnico in pravico, obstajalo na večne čase. — Kako se razlikuje od Davida, Solomona, Aleksandra Velikega, Pompeja, od Habsburžanov, predsednikov in mogotcev tega sveta! Človeška dobrota uposobljena, čistost v besedah in dejanjih, skromnost v obnašanju, siromašna ponižnost, ponos brez napuha, možatost brez usiljevanja; tak je božji Kralj. In nad vse krotkost in udanost v božjo voljo, sijeta iz njegove zgovornosti in modrosti: "In besede, ki jih slišite niso moje, ampak Očeta, ki me je poslal". Noben kralj v zgodovini človeštva nam se ni pokazal svojim podložnikom tako ponižanega kot Jezus iz Nazareta. V 19 poglavju nam sv. Janez opisuje njegovo javno kronanje na sledeč način: "Tedaj je Pilat Jezusa vzel in ga dal bičati. In vojaki so spletki krono iz trnja, mu jo deli na glavo in ga ogrnili s škrlatnim plaščem; in prihajali so predenj ter govorili: "Pozdravljen, kralj judovski!" In bili so ga po licu. — Jezus je prišel ven s trnjevo krono in škrlatnim plaščem. In reče jim Pilat: "Glejte človek!" Ko so ga zagledali, veliki duhovniki i služabniki, so zavpili: "Križaj ga, križaj ga!" — Narod ni hotel takega kralja, in Kristus sam se je branil biti tak kralj kot si ga je ljudstvo hotelo ustvariti. Božja previdnost in človeški razum; kako različna sta si! "Moje kraljestvo ni od tega sveta; ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da bi ne bil izroččen Judom; tako pa moje kraljestvo ni odtod"; tako se je glasil Kristusov odgovor Pilatu na vprašanje: "Torej kralj si ti?" — "Tako je, kralj sem. Jaz sem zato rojen, in sem zato prišel na svet, da spričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas". Pilat mu reče: "Kaj je resnica!"

Kaj je resnica! Pilat ni čakal odgovora. Ni verjel da je sploh resnica možna. Ne kot vprašanje,

pač pa v posmeh in za šalo so bile spregovorjene v hitrici te besede. Svet ne pozna in neče poznati resnice; te besede so bile znana prislovica paganstva. V veljavi so še danes kot so bile nekdanj. Kot vidni namestnik Kristusa-kralja na zemlji, je Papež Pij X., mož blagega spomina predložil bojujočim se in trpečim narodom spomenico potom ktere bi se dalo ustaviti bojno klanje. Iz vsake besede veje modrost Večne resnice. Svet se je režal njegovim besedam. Leto dni pozneje je predsednik Wilson predelal navsote papeža Pija X. v toliko, da je napravil iz njih slavnoznanih 14 točk. Za predsednikom Zedinj. Držav stoji armada in največje bogastvo na svetu; so mislili bojevalci in odložili orožje. Koliko resnice in pravice so obsegale te točke in kakšna moč je stala za njimi, nam pove klaverna versailleska pogodba. Pri zeleni mizi je padla prva točka in kakor hitro je padla ta, se je z njo podrl cel sestav človeške modrosti in obljub. Bojno polje je ostalo. Spremenili so se samo igralci na tem bojnem polju in tem igralcem se je dalo več povodov in več priložnosti za novo klanje kot je bilo sploh kedaj popreje v zgodovini evropskih narodov. Vanitas vanitatum — ničermurnost ničermurnosti!

Dogodki današnjih dni so vam znani iz časopisov. Na Krasu gore kresovi in slovenske šole. Rusija brede v mlaki krvi. Nemiri po vseh evropskih državah so na dnevnem redu. Diktatorji odločujejo uso do nekdanj demokratičnih narodov z železno roko. Ljudstvo zdihuje; človeška prsa se dvigajo v obupu in ustnice izgovarjajo vsepovsodi težke, bratomorne besede; roke se stiskajo v pest; ženske in otroci umirajo od pomanjkanja in žalosti. Taka je današnja slika sveta! In zakaj? Večne resnice se ni upoštevalo; zavrglo se je Kristusa kralja. Odločevala je človeška pravica in resnica.

Družina je podlaga družbe; je studenec iz ktere ga zajemajo države svojo moč. Na vsaki posamezni družini zavisi odgovornost blagostanja človeške družbe. Kjer vlada Kristus, kralj, tam je mir, tam je blagoslov. Koliko je takih družin? Kako redke so! Ali ni večina takih, da jih ne drži skupaj nič družega skupaj kot zakon, ktere ga je zapisala človeška roka? Zato nemiri, zato prepiri, zato sovrašstva, poboji in razporoke. Le tam, kjer se spoštujejo besede Večne resnice, le tam se deli pravica človeku-sobratu; in kjer se upošteva pravica za vsakogar, tudi najšibkejšega; tam vlada tisti mir ktere ga je prinesel na svet Kristus — kralj.

Joževa:

Obleka - stori človeka

TA pregovor smo slišale neštetokrat. Res je, da ne bi smeli soditi človeka po zunajnosti ampak po notrajnosti, vendar pri srečanju naprvo napravi utis, zunajnost. Če je ta utis dober, se nam človek priljubi takoj, če je utis slab, nas odbija.

Ni res da bi žensko navajala k lepi zunajnosti samo nečimurnost. Njej je ljubezen do vsega lepega že prirojena; zato imamo rade lepe obleke, kinč, lepo okoliščino i. t. d. Vsaka skrbi kako obleko bo kupila ali sešila, da ji bo boljše pristojala in katere barve so, ki se bi ji boljše podale. Če vzamete ameriške magazine v roke, boste našle vse polno nasvetov o obleki, klobukih in pač vse kar spada v žensko toaleto. Ker k izobrazbi in dobrem vedenju spada tudi dober nastop in primerna obleka, zato je potrebno da se s tem predmetom bližje seznanimo. Ni moj namen naše članstvo napeljevati h zapravljanju in nakupovanju novih oblek, ampak v teh časih mode je potrebno, da je ženska oblečena tako, da ni v posmeh onim ki se razumejo na ta posel. Saj veste kako se počutite v družbi kakih boljših žensk, ki so vse po predpisih oblečene, medtem ko ste Vi v dvomu, ali Vam pristojata to ali ne in če je barva prava ali ne. Sploh če niste gotovi, da je Vaša obleka primerna ali ne, ste nehote nemirni. Zato bom v nadaljnih člankih podala nekaj nasvetov, kateri upam bodo našim članicam v korist.

Najprvo, kakšna obleka pristoji majhni postavi?

Majhna postava se šteje tista, ki meri pet čevljev in 3 inče ali manj. Taka ženska ne sme nositi prekratkih kril, da ne bo še manjša izgledala. Tudi bluže niso priporočljive za njo, ker jo razdelijo v dva dela in zato še manjšo na pogled. Nosi naj obleko mehke barve in ne preveč rožnato. Lahko si izbere blago ki ima linije (stripes) vendar naj bodo iste po dolgem obrnene. Če so linije počez, bo ta ureditev zmanjšala postavu. Nogavice naj bodo iste barve kot obleka. Tudi čevlji in klobuk naj bosta iste barve kot obleka. Vse to napravi majhno žensko na pogled večjo kot v resnici je. Klobuk naj si izbere z visokim vzglavjem. Okraski na njem naj bodo postavljeni navpik. Ravno tako naj majhna ženska ne nosi klobuka s širokimi kraji, ker jo to precej zmanjša. Zato si naj izbere klobuke brez krajev ali pa z jako majhnimi.

Kinč naj ima fin; nikdar debelih jagod ali pa velikih okraskov. Vse na njej naj bo sorazmerno z njeno postavu; majhno in nežno. Nosi se naj po koncu in ravno; to ji bo dalo eleganco. Nikdar naj si ne predstavlja, da ni na mestu ker je majhna, temveč svoji postavi naj skuša pridobiti ugled in pozornost. Kadar v družbi, naj se nikdar ne vsede v kak velik naslonjač, v katerem se pogrezne da je ni nič videti. Vsede se naj na njej primeren stol.

(Dalje prihodnjič.)

Na agitacijo za S. Ž. Z.

Šest podružnic smo že pridobile od zadnje konvencije. Št. 41 v Collinwoodu, katero je ustanovila Mrs. Poznič, je bila že na konvenciji priglašena. Št. 42 v Maple Heights, se je ustanovila na prizadevanje Mrs. Hočevnar. Za št. 43 v Bay View in št. 45 v Portland se imamo zahvaliti vneti zvezini delavki Mrs. Barbari Kramer. Št. 44 v Valley, Wash., sta ustanovile Mrs. Plantan in Mrs. Polajnar in to z velikimi žrtvami. Št. 46 v St. Louis je ustanovila moja prijateljica Mrs. Josephine Speck. Mogoče dobimo ta mesec še eno podružnico, katero bo ustanovila Mrs. Frances Matkovič v Virginia, Minn.

Tako imamo toraj 46 zdravih, mladih in močnih postojank. Ker sem še vedno zaljubljena v št. 50, si mislim, da moramo čimpreje doseči petdeseto podružnico. Vsaj za štiri letnico Zveze bi jo morale imeti. Od dveh krajev se mi je že namignilo, da se nekaj kuha, treba je dobiti še eno naselbino. Tisti podružnici, ki bo imela št. 50, bom jaz kupila računске knjige za tajnico in blagajničarko, ki so ravno

gotove in se bodo razposlale na podružnice. Stanejo po \$4.00. Toraj, katera podružnica želi priti zastoj do poslovnih knjig, naj se podviza da dobi št. 50. Ker sem ravno pri knjigah, opozarjam vse podružnice, da si jih takoj naročijo. Sistem knjig je kolikor mogoče lahek. Sestavila sem ga po potrebi podružnic in upam, da bodo tajnice in blagajničarke razumele. V slučaju pa, da je kateri kaj neumljivo, naj se obrne do mene za pojasnila. Sem vedno na razpolago.

Dalje priporočam tudi večjo agitacijo za novo članstvo. V poletnem času se človeku ne ljubi veliko govoriti in delati obiske. Po zimi je pa čas zato pripraven, ker se ljudje bolj doma držijo. Vem da smo cvirane radi slabih časov, vse organizacije trpijo na tem. Vendar asesment za Zvezo je tako mali, da skoro ne pride v poštev. Zato upam, da bodo naše pridne delavke povsod uspešne.

Pozdrave,

Marie Prisland, predsednica.

B. T.:

Koliko je vredna ženska?

(Dalje)

Za pravovernega sina Abrahamovega so bili težki oni dnevi, ko je Kristus hodil po svetu. Skozi dve sto let Judeja ni poznala nobenega miru. Antioh Epiphanes, kralj Sirije, je zavrgel vero svojih očetov, se nabral rimskega duha in grške kulture. V letu 143 p. Kr. je oropal tempel v Jeruzalemu, sežgal svete knjige, prepovedal praznike in obrezovanje. Na žgavni oltar je postavil olimpijskega Zeusa. Po mestu so zrastle svetišča, posvečena Veneri, kot gobe po dežju. Mladino, vedno vneto za novotarije, se je vabilo v telovadnice, zabavališča in v paganska svetišča. Paganska kri je zašla v rod in paganski duh se je šopiril po ulicah svetega mesta. Da se otresejo jarma Antijohove družine so Judje poklicali na pomoč Rimljane. Ko jih je začel žuliti rimski jarem so se uprli. Rimski cesar Pompej jih je kaznoval s tem da jim je zopet oropal tempel in prepustil mesto vojaštvu, ki je ropalo in oskrunilo vse kar jim je prišlo pod roke. Od l. 64 naprej so bili Judje pod oblastjo rimskega orla. Daj narodú pijače kolikor jo hoče in spridi mu njegovo hčer, in uničil boš narod! To načelo je poznal že stari Rim in se ravnal po njem. Sinovi judovskega naroda so iskali zabave po rimskih zabaviliščih in modo hčeram so nasukovala paganska svetišča. Vsakdo ki je pomagal razširjati pagansko razuzdanost je bil pod zaščito zmagovalca. Sinovi pijanci, hčere razuzdanke; to je bil bič, ki je neprestano pel po hrbtu pravovernega judovskega očeta. Otroke mu je iztrgal iz rok rimski orel. Edini, ki mu je ostal zvest in ki se ga je bal, je bila njegova žena. Da se ga je ona bala, se je mogel zahvaliti zakonom, ki so bili vedno le njemu v prid. Najmanjši vzrok je zadostoval da se je znebil svoje žene in si izbral drugo družico za življenje. Gamaliel, rabinec in najboljši učitelj v shodnici, je sicer dostikrat naglašal, da se godi krivica ženski in da se Mozesov zakon ne tolmači pravilno, toda ker ni imel nobene oblasti za seboj ki bi ga podpirala, so bile vse njegove besede glas upijočega v puščavi. Že Gamalielov oče Simon, tudi rabinski učitelj, je čutil upliv grškega naziranja na judovsko rodbinsko življenje, zato je naglašal ob vsaki priložnosti da stoji zapisano v začetku svete knjige da je Bog dal žensko kot pomočnico možu in ne kot deklo, ali pa celo sužnjo. Oče Abraham je tako upošteval svojo ženo Saro, da je na njeno besedo zavrgel svojo deklo in priležnico Agaro, ktera mu je rodila prvorojenca Izmaela. Dasiravno stara že 90 let in je sama priskrbela priležnico pred leti v strahu da bo Abrahamov rod izumrl, je imela toliko oblasti pri hiši da je Orahram poslušal njene

besede: "Izženi sužnjo in njenega sina; kajti sin sužnje nikakor ne bo dedič z mojim sinom Izakom." Še isto noč je odslovil Abraham deklo od hiše in z deklo je šel tudi Izmael. V kakšni časti je bila ženska pri judovskem narodu še celo po povratku iz Egipta pove zgodovina izza časa vlade prerokinje Debore. Celih 38 let je užival narod mir, ko je bila ona sodnik nad Izraelom. Polagoma je ženska izgubila svoj upliv v družini in s tem uplivom tudi pomen v družbi. Grški upliv in grško naziranje je poslabšalo njeno stališče v toliko da je končno prišla sama do prepričanja da je ženska v resnici nerazvito človeško bitje, brez razumne in proste volje. In če nima proste volje in razvitega razuma, mora biti pod oskrbo drugega, mora ostati dekla, sužnja; kot žival — brez duše.

Tak je bil položaj ženske takrat ko je nastopil z novimi nauki Jezus iz Nazareta. Tesarjev sin, — kot so ga imenovali — pismarji in farizeji, — je bil učenik svoje vrste. Njegova osebnost je bila privlačna; njegovi besedi se ni mogel nihče zapostavljati. Z znamenji, takimi kot jih ni še delal noben človek odkar se je odpeljal Elija na ognjenem vozu v nebo, je potrjeval resnico vsake svoje trditve. Skliceval se je vedno na Očeta, ki je v nebesih in trdil da ga je Oče poslal na zemljo zato da uči resnico in pravico. Ker je bil reven, dasiravno iz Davidovega rodu, ni nihče smatral te trditve za resne. Da bi bil božji sin — tako so govorili farizeji in pismarji — bi se ne mešal med cestninarje in grešnike in ženske bi sploh ne smatral za človeška bitja. Vsak pravoveren farizej se je držal proč od ljudi ki so bili nižjega stanu, od "amha-a-res," ljudi iz dežele, kot so jih imenovali. Sploh če bi bilo kaj božanskega na njem, bi mogel biti močan kot Samson, oblasten kot David, in bogat in moder kot kralj Salomon. Podoben ni bil ne enemu ne drugemu. Vsi njegovi učenci in prijatelji so bili iz razreda amha-a-res, ljudje nečisti in tako nizki, da se jih je vsak pošten farizej ogibal in se podvrgel javnemu očiščevanju, če je prišel slučajno z njimi v dotiko. Vrhu tega ni nikdar obiskoval rabinske šole in sedel pri nogah slavnega Hiliela ali pa Gamaliela. In kedor ni hodil v šolo teh mož, sploh ni bil sposoben da bi ali zastopal ali pa javno razpravljajal o "Mozesovi postavi." Farizeji so se ga skušali otresti s tem da so se ga ogibali. Dokler dolgo je samo zbiral ljudi okolo sebe in jim govoril o kraljestvu božjem in bičal popačenost in razuzdanost ljudstva, se mu ni zamerilo. Ko je pa začel govoriti o pravicah posameznikov in o dolžnostih do človeške družbe in posebno o domu, ki je vir

šlo je pismarjem in farizejem na ušesa da ni učil tako kot Sinedrij, judovska zbornica, in da mu tudi paganski zakoni niso bili všeč. Učil je, da je vsak človek, bodisiže mož, žena ali otrok, ustvarjen jednako po podobi božji in da nihče ne sme smatrati človeka za lastnino.. Govorilo se je celo da je trdil da ima ženska pravice kot moški, da je bila ustvarjena za pomočnico možu in ne za sužnjo. Javno je govoril proti mnogoženstvu in proti zakonom ki so dovoljevali možu zapoditi od sebe ženo za kakršen koli iz katerega zajema človeška družba svojo moč, je postal nevaren narodnim in cerkvenim ustanovam. Privzrok. Sploh učil je tako nevarne nauke, da je bil skrajni čas, da se ga ustavi, če potreba, zakonitim potom. Ljudstvo ga je poslušalo in mu sledilo. Ženske so se začele zavzemati za njegove nauke. Ker je še poleg tega delil dobro povsodi kjerkoli je hodil, ni čuda da so mu množice sledile in v prvi vrsti ženske z svojimi otroci. Po hišah, po cestah in po javnih prostorih je šlo od ust do ust da Jezus iz Nazareta trdi da ima ženska ravno tako neumrjočo dušo kot moški, da je bila ustvarjena zato da Boga ljubi, mu služi in da se nekoč večno zveliča; ravno tako kot moški, in ima zaradi tega pravico moralno se povzdigniti. Matere so šepetale te nauke na ušesa svojim hčeram. Stolec očetove oblasti se je zamajal. Sklenili so očetje da se mora napraviti konec tem nevarnim novotarijam. Dom je v nevarnosti! — Čas je da nastopi oblast! — Govori naj Sinedrij! Pismarji in farizeji so sklenili nastaviti past v katero se naj ujame učenik tako da bo mogel natančno označiti stališče ženske v človeški družbi. Priložnost se jim je kmalu ponudila.

Najbolj na glasu zadnje čase, je bila krasotica Marija Magdalena. Vitka je bila kot cedra v Libanonu in gibčna kot gazela. Vsakdo jo je poznal. Ženske in matere so z jokom izgovarjale njeno ime in moški so pomigavali z očmi in šepetali drug drugemu na ušesa, kadar je beseda nanesla na njo. V svetišču Venere se je nabrala tujega duha in sprijenosti. Njena dobra sestra Marta je jokala noč in dan in jo svarila. Vsaka beseda je bila bob ob steno. Tudi besede in grožnje njenega brata, premožnega samca in pravovernega Juda, Lazarja, so bile brez vsakega pomena. Konečno se je Lazar napotil do Sinedrija in tam potožil svojo bolj. Sinedrij ni vedel nobene pomoči zanj. Mozesov zakon je sicer veleval da se mora kamenjati do smrti osebo zasačeno v prešeštvu, toda oholi Rimljan, gospodar nad svetim mestom, je vzel smrtno kazen iz rok svetega

sodišča. Na drugi strani je celo Rim zagovarjal in sam povspešaval tako življenje. Sami se niso upali nastopiti javno, zato so najeli druhal, da naj jo primejo ob prvi priložnosti in pripeljejo pred sodišče. Sv. Panaz Evangelist je bil očevidec in v 8. poglavju svojega evangelija nam pripoveduje naslednje dogodke v sledečih besedah: “Jezus pa je šel na Oljsko goro. In zjutraj je zopet prišel v tempel, in vse ljudstvo je prihajalo k njemu; in sedel je ter jih učil. Pripeljejo mu pa pismarji in farizeji ženo zasačeno v prešuštvovanju, jo postavijo v sredo in mu reko: “Učenik, ta žena je bila ravnokar zasačena v prešuštvovanju. V postavi nam Mozes vелеva take kamenjati; kaj pa ti praviš? To so pa govorili, ker so ga skušali, da bi ga mogli tožiti. Jezus pa se je pripognil in je s prstom pisal po tleh. Ko ga pa niso nehali vpraševati, se je vzravnaval in jim rekel: “Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo.” In spet se je pripognil in pisal po tleh. Ko so pa to slišali, so odhajali drug za drugim ven, — počenši od najstarejših, — in ostal je sam in žena v sredi. Jezus se je vzravnaval in ji rekel: “Žena, kje so? Te ni nobeden obsodil?” Ona je rekla: “Nobeden Gospod.” In Jezus je rekel: “Tudi jaz te ne bom obsodil. Pojdi in odslej več ne greši!”

Še isti dan se je razširilo po mestu, in šlo je od ust do ust, kako je čudodelnik iz Nazareta ugnal v kozji rog pismarje in farizeje. Marsikter posmeh je padel na njihov račun. Poznali so dosti starih hinavcev, ki so lomili zakonsko zvestobo in so celo plazili okolo oglov Lazarjeve hiše ter zalezovali mlado Magdaleno. Po Mozesovi postavi so že davno zaslužili smrtno kazen. Ker so se bali da morebiti Jezus piše na tla imena onih, ki so bili krivi istega zločina, so pobrisali iz shodnice, eden za drugim, kakor hitro so jih nesle pete. Doma so prebirali Mozesov zakon in prišli do zaključka da so se prebrisani pismarji in farizeji osmešili. “Mozesov zakon ni delal nobene razlike med moškim in žensko. Pred zakonom sta bila oba jednaka; oba zločinca, oba jednako kriva in oba deležna iste kazni. Še več! Jezus iz Nazareta je bil še dosti bolj strog kot Mozesov zakon. Med tem ko je Mozes dovolil razporoko in mirno prenašal mnogoženstvo je Jezus pobijal mnogoženstvo in učil da oni ki ženo pusti in vzame drugo v zakon, prešuštvuje. Nevarni so taki nauki, tako so potrdili pismarji in farizeji, in človeka ki se drgne učiti kaj takega se mora spraviti spod nog.

(Dalje prih.)

Temelji materinega vzgojnega dela

(Ponatis iz knjige "Mati vzgojiteljica". Založila uprava deklinškega lista "Vigred", Ljubljana.
Tretja, predelana izdaja.)

6. Mati naj upošteva otrokov temperament!

Vsak človek ima radi različne telesnosti že po naravi poseben način čuvstvovanja. To naravno svojstvenost, ki ž njo vsak človek po svoje čuvstvuje, imenujemo **temperament**. Ker je temperament v ozki zvezi s telesnim ustrojem, zato na otroka znatno vpliva. Po načinu, kako sprejema človek vnanje vtise in kako se jim odziva, razlikujemo štiri temperamente: **lahkokrvni** ali **sangvinični** temperament, vročekrvni ali kolerični, **težkokrvni** ali **melanholični**, **hladnokrvni** ali **flegmatični** temperament.

Nekateri otroci so gibki, živahni, vidijo in slišijo vse, so vedno pripravljeni za smeh in šale, vsega se vesele, mislijo zdaj na to in hipoma na ono, so zelo dovzetni, se navdušujejo za lepo in dobro in lahko izhajajo z drugimi. To je bistvo lahkokrvnega, **sangviničnega** temperameta. Otrok sangviničnega temperameta je prijeten, ljubeznjiv in ga lahko vzgajaš, če postopač prav z njegovimi slabimi nagnjenji: s površnostjo, lahkomiselnostjo, blebetavostjo in pomanjkljivo vstrajnostjo.

Sangvinični otrok ne potrebuje izpodbude, pogosto ga je treba še krotiti, omejevati njegovo zvedavost. Seveda napram mlademu in nemirnemu človeku ni umestna nestrpnost in hladna strogost. Njegovo prekipevajočo živahnost je treba brzdati prijazno in mirno, učiti ga je treba zmernosti v vsem, omejiti pa tudi odkritosrčnost, ki često prehaja v blebetavost. Predvsem pa je treba odločnosti, če zahteva vsak trenutek izpremembe, če hoče zdaj to zdaj ono, in zlasti je gledati na to, da začetega dela ali igre ne završe pred koncem. Zakaj ravno v tej nestanovitnosti in pomanjkljivi vztrajnosti leži glavna nevarnost za uspešno vzgojo malega sangviničnika.

Vročekrvni, **kolerični** otrok se kaže pogumnega, odločnega, dela vztrajno, a se rad prepira, je zelo razburljiv, hoče vedno, da njegova obvelja, rad ukaže, hoče biti vedno prvi, se nagiblje k trmi, častihlepnosti, krutosti in pokonča vse, kar mu pride pod roko. Napram takemu otroku sta odločnost in mirnost posebno na mestu. Le modra, razumna mati si zna pri takem otroku obvarovati svoj ugled. Previdno naj mu izbira primerne tovariše, da se v družabnem življenju obrusijo ostri robovi njegovega temperameta. Njegov nagon k delu naj pospešuje in naj izrablja vsako priliko, da ga opozarja na plemenite zglede skromnosti. Kaže naj mu, da je zmagal človeka nad samim seboj najtežja, toda najvišja in najčastnejša.

Težkokrvni, **melanholični** otrok opazuje vse od resne strani in ne razume nobene šale, je marljiv in točen, ljubi temeljitost in red, toda nagiba se k zavisti in nezaupnosti, težko pozabi zamero, je zelo občutljiv, zamišljen in ljubi samoto. S takim otrokom ravnaj z veliko ljubeznijo! Bodi napram njemu vesela in se potrpežljivo bavi ž njim! Varuj ga nepotrebnih zbadljivk in ga modro in nežno navajaj na družabno občevanje!

Težka je vzgoja **flegmatičnega** otroka, ki je len in brez zanimanja za vnanje vtise. Izogiblje se delu in vsakemu naporu, ljubi mir in udobnost nad vse; zato ne pozna častihlepnosti, ne išče prijateljstva in kaže malo sočutja. Po drugi strani je potrpežljiv, preudaren, dobro izhaja z drugimi in je zadovoljen, če ima mir in udobnost. Flegmatičen otrok potrebuje žive izpodbude. Mati naj se ž njim mnogo bavi, skrbi naj za obilno gibanje, nalaga naj mu lahka vsakdanja domača opravila, dovoljuje naj mu izprehode, navaja naj ga k čitanju, k občevanju in igri s tovariši.

Kratek pregled temperamentov kaže materi, kako skrbno naj svoje otroke opazuje, da bo ž njimi pravilno in uspešno ravnala. Temperament je človekova posebnost in je lahko zanj nekaj koristnega, a mu je lahko tudi v pogubo. Za te posebnosti vsakega posameznika ne smemo v njem zatirati, temveč le prilagoditi njegovim opravilom in dolžnostim. Mati naj slabe izrastke po možnosti zatira, plemenite mladike na krepko goji. Vsak temperament ima svoje dobre in slabe strani. Mnogoličnost značajev ustvarja iznačenje in soglasje v življenju. Stalno opazovanje in moder preudarek matere sta tembolj potrebna, ker **so temperamenti le redkokdaj čisti**, temveč v vsakem človeku več ali manj namešani. Ta zmes dveh ali treh temperamentov tvori z drugimi naravnimi darovi **osebno zmožnost** posameznika.

Spoznavanje otroka torej ni lahko; še težje pa starši spoznajo otrokove posebnosti, če se dajo voditi le slepi ljubezni do njega.

7. Mati naj upošteva pri otroku dednost!

Znano je, da se **podedujejo telesna svojstva**, hoja in kretnje, barva oči in las, glas, pogosto tudi bolezni staršev, dedov in celo pradedov. Prav tako prehajajo tudi **duševne lastnosti** od staršev na otroke. Kolikokrat slišimo o otroku, ki kaže posebno nagnjenje: "To ima po očetu," ali zopet drugič, če kaže posebnost v vedenju: "Prav tako je delala sta-

ra mati." Duševna dediščina po očetu in materi je prav različna. Marsikaka otrokova posebnost se da s tem pojasniti. To dejstvo nam potrjuje vsakdanja izkušnja v življenju in se izraža v pregovorih "Jabolko ne pade daleč od drevesa," ali "Kakršni starši, taki otroci" i. dr. O tem pravi Alban Stolz: "Zato je največje važnosti, starši, kakšni ste sami, in mnogo je na tem, da opustite v svojem življenju slabe navade in se oprimate dobrih." In naš Slomšek pravi: "Kriva vzgoja otrok je slabih časov mati."

Izredne važnosti je tudi, kako živi mati v dolgi dobi, ko nosi otroka pod srcem. Vse, kar jo zadene, s čimer se v notranjosti bavi, vpliva neposredno na otroka, tudi nepremišljenost in prevelik telesni napor. Iz tega izhaja prva dolžnost matere, da skrbi v tej dobi za vse, kar na otroka ugodno vpliva, da mu podeli čimveč telesnega zdravja in duševnih moči. Da to čimvečji meri doseže, naj uživa preprosto, krepko hrano in naj se ogiblje alkoholnih in razburljivih pijač: vina, piva, močne kave, čaja itd. Kadar utegne, naj ogleduje krasoto prirode ali naj kaj lepega bere. Zatira naj pogubne strasti in naj se vadi v samozatajevanju. Predvsem pa naj se obrača bolj kot sicer k Bogu, da očisti in ublaži njegovo srce. Hvaležna ljubezen do Stvarnika, ki po njej ustvarja, naj jo nagiba, da pogosto daruje otroka Bogu in ga priporoča njegovi očetovski skrbi.

8. Moč navade pri vzgoji.

Kraj je pričeti z vzgojo? Mnogi mislijo, da majhnega otroka ni mogoče vzgajati, ker je še nerazumen, in pričenjajo vzgojo šele tedaj, ko bi imel biti otrok že vzgojen.

Prav v prvih letih, da celo mesecih življenja polaga mati temelj marsikateri kreposti in napaki, ki se pokaže šele pozneje. Nagnjenje k dobremu, kakor tudi k hudemu, otrok že s seboj na svet prinese; zato mora mati takoj s pravilnim ravnanjem nagnjenje za dobro krepiti, nagnjenje k hudemu pa ovirati.

To se zgodi pri majhnem otroku z navajanjem. Mati svoje vzgojno delo vrši pri majhnem otroku vedno ob istem času, na isti način, da se otrok tega navadi. Ne gre za to, da bi otrok razumel, temveč vzgajati je treba njegovo voljo, ki se že prav zgodaj krepko oglašča. Marsikdaj razodeva s krikom in trdovratnim uporom svojo voljo in pogosto užene vso okolico. Torej je gotovo že tudi čas, da to voljo pravilno nagibamo in vzgajamo.

Otrok kaj kmalu čuti, če se mati njegovim razvadam upira in uveljavlja svojo voljo napram njegovi samovolji. Potrebno je, da mati otroka vsak dan s potrpežljivo vztrajnostjo navaja k dobremu, zakaj prva vzgoja obsega le vsakdanjo vajo. Otroka je privaditi na tisoč in tisoč malenkostnih primerov

brezpogojne poslušnosti, dostojnosti, vljudnosti, reda in snage, hvaležnosti. To zahteva vsakdanje življenje. S tem je začeti že v prvi življenjski dobi: mati naj daje otroku hrano redno v določenih, strogo začrtanih presledkih. In tako naj se otrok navadi čakanja in molčanja. Če je zdrav, sit in suh, naj ga ne vzame v naročje, četudi kriči. Ostane naj trdna, ker to koristi njej, še bolj pa otroku. Če stopi k njemu šele, ko je miren, in te poizkuse nekoli-krat obnovi, si bo otrok to kaj kmalu zapomnil. Le razumna, previdna in neomajana materinska ljubezen vodi do cilja. Kar z napačno nežnostjo in pomanjkljivo preudarnostjo pri prvi razvadi zagrešiš, ne popraviš pozneje s podvojeno strogostjo.

Mati mora vedeti, kdaj naj otroku prošnjo odbije, sicer vzgoji v njem samovoljo, pohlepnost in samoljublje. Nikar naj se ne tolaži, češ, otrok se bo že odvadil; prvi vtisi in navade zapuste v otroški duši neizbrisne sledove in se dajo težko odpraviti. Največjo težavo pri poznejši vzgoji povzroča zanemarjena vzgoja volje v prvih letih. **Najpozneje do petega leta mora biti otrok toliko vzgojen, da brezpogojno uboga.**

9. Moč materinega zgleda.

Otrok se mnogo hitreje česa privadi, če ima pred seboj dober zgled. V njem se namreč zbuja z veliko močjo naravni nagon posnemanja. Kar vidi, skuša posnemati. Kjer ni zgleda, je vse poučevanje in navajanje brezuspešno. Zgled vpliva na otrokovo notranjost in ga sili, da posnema mater, očeta in druge ljudi iz okolice. Vidi, sliši in zapomni si vse, kar se godi okoli njega. Vidi, da mati dela to, kar zahteva od njega; da žrtvuje bližnjemu na ljubo svojo udobnost, zatira svojo nejevoljo, mirno prenaša telesne bolečine in potrpežljivo sprejema razne neprilike. Na otrokovo notranjost to globoko vpliva in pri vsaki priliki skuša mater posnemati.

Prav tako se seveda tudi godi, kadar čuje otrok slabo besedo ali vidi napačno dejanje. Zaradi tega naj mati skrbno pazi nase in na vso okolico otrokovo, da dobi otrok čim več dobrih in čim manj slabih zgledov.

10. Pomen otrokove družčine.

Prvo družčino delajo otroku sorodniki, posli in razni ljudje, ki prihajajo na obisk. Prav pogosto škodujejo vsi ti vedoma ali nevedoma vsej vzgoji, nasprotno pa lahko nanjo tudi ugodno vplivajo.

Sorodniki, posebno stari oče in stara mati, često pa tudi drugi s pretirano hvalo, občudovanjem ali neumestnim pomilovanjem škodujejo domači vzgoji. Sorodniki in prijatelji naj se ne vmešavajo v vzgojo! Nihče naj te ne pregovori, da odtegneš pravično kazen ali dovoliš, kar omaješ otrokovo zaupanje v tvojo

pravičnost in preudarnost in nedvomno zmanjšuje svojo veljavo.

Večkrat so otroci prepuščeni brez potrebnega nadzorstva **poslom** in smejo svobodno občevati z drugimi otroki. Toda mati mora vedeti, da ni dovolj, samo z besedo in lastnim zgledom navajati otroka k dobremu; potrebno je tudi, da se preprečijo vsi tuji slabi vplivi. Pobrigaj se resno, s kom otroci občujejo, bodisi doma, bodisi zunaj, sicer ni čudno, če sčasoma opaziš pri njih razne nerodnosti: nepriljudno vedenje, sirove besede, laži, izmikanje, ali še kaj hujšega.

Umevno je, da mati ne more biti vedno v otrokovi bližini. Tudi bi bilo stalno nadziranje, posebno večjih otrok, neumestno, ker bi oviralo smoter vzgo-

je, namreč vzgojo volje. Tudi bi otroci občutili to nadziranje kot silo, kar bi rodilo potuhnjenost in hinavščino. — Otroka nikar popolnoma ne loči od drugih otrok, zakaj otroci se med seboj vzgajajo. Občutljivca in mehkužneža zbadajo, lenuha izpodbuja, bahaču se smejejo. Vrl in velikodušen otrok pa ima vedno mnogo prijateljev.

Torej **pravo mero!** Otroke imej pred očmi, ne prepoveduj jim vsakega občevanja z drugimi, pa tudi ne prepuščaj jih po cele ure samim sebi. Ne dovoljuj jim, da bi se po cele poldneve potepali z drugimi otroki, saj ne moreš vedeti, kaj vse vidijo in slišijo.

(Dalje prih.)

Mnenje članstva

PODRUŽNICA ŠT. 2, CHICAGO, ILL.

Na dveh zaporednih mesečnih sejah, dne 25. septembra in 15. oktobra 1930 so navzoče članice enoglasno sprejele sledeče inicijativne predloge, oziroma točke:

1. K imenu se naj doda beseda "katoliška", da se bo glasilo: "Katoliška Slovenska Ženska Zveza".

2. Potom članstva se naj izvoli vrhovni duhovni vodja, ki bo skrbel za verski značaj Slovenske Ženske Zveze. Čč. gg. župniki naj bodo tudi za naprej duhovni vodje krajevnih podružnic v svoji župniji.

3. V slučaju smrti ali odstopa glavne uradnice, se naj vrši volitev potom članstva. S tem bodo članice imele nekoliko več pravic. Le v slučaju nujnosti lahko glavni odbor nastavi začasno uradnico na izpraznjeno mesto do izvolitve pravomočne naslednice.

4. Priporočamo, da se ne investira zvezinega denarja v nikake bonde.

5. Smo odločno proti razpustu Slovenske Ženske Zveze, kakor tudi proti priklopitvi naše podružnice h kateri koli drugi organizaciji.

6. Enoglasno je bil sprejet predlog, da naj gl. tajnica in urednica Zarje, Mrs. Julia Gottlieb ostane v svojem uradu do prihodnje konvencije. Upošteva jo naj se vzroki, podani v resignaciji.

7. Pri vsakokratnem glasovanju glavnih uradnic naj bo v uradnem glasilu označeno poimensko glasovanje.

Mary Yorga, predsednica.

Angeline M. Besowshek, tajnica.

Elizabeth Besowshek, blagajničarka.

Magdalena Brišar, zapisnikarica.

MESEČNA SEJA KRAJEVNE PODRUŽNICE ŠT. 9, S. Ž. Z., DETROIT, MICH.

Dne 19. oktobra smo imele članice naše podružnice S. Ž. Z. mesečno sejo. Pri tej priliki smo temeljito obravnale vsebino oktoberske številke Zarje in smo sklenile dati v naš uradni list potek seje in svojo izjavo. Sledijo posamezne točke:

1. Z obžalovanjem smo članice sprejele vest o resignaciji naše marljive in vestno delujoče glavne tajnice S. Ž. Z. in urednice Zarje, Mrs. Julije Gottlieb. Želja nas vseh članic je, da ona še z naprej sprejme odgovorno službo glavne tajnice in urednice Zarje, katero službo je Mrs. Gottlieb do sedaj natančno in vestno vršila v korist S. Ž. Z.

2. Članice krajevne podružnice S. Ž. Z. za Detroit, Mich. protestiramo proti nakupovanju bondov in smo za to, da se s društvenim denarjem ravna tako, kot je bilo pred konvencijo v Sheboyganu. Denar mora biti sigurno naložen. Me članice smo hvaležno sprejele obvestilo naše gl. tajnice Mrs. J. Gottlieb, ki nas je pravočasno opozorila na negotovost in nevarnost glede nakupovanja bondov.

3. Dolgo smo se članice pomudile pri razpravi imena — katoliška. Me članice tukajšnje podružnice se samo čudimo, da je ime — katoliška — v naših vrstah povzročilo toliko odpora. Me smo docela prepričane, da tako nastopanje, govorjenje in pisanje proti imenu — katoliška — od strani katoliških žena je kratko označeno v besedah: Ribarimo, v kalnem. Me, tukajšnje članice, kličemo neustrašeno in zavedno: Proč s polovičarstvom! Povejte nam, drage sestre drugih podružnic, katero ime je krasnejše, vplivnejše, mogočnejše kot je zmagoslavno ime — katoliška? Pa smo še iz prepričanja katoličan-

ke, če se ali sramujemo, ali bojimo imena — katoliška?

Mrs. Anna Gorshe je predlagala, Mrs. Anna Misica je podpirala in vse članice so sprejele, da se za naprej sprejme ime: **Katoliška S. Ž. Z.**

Mrs. Katarina Butala, predsednica.

Mrs. Theresa Caiser, tajnica.

Mrs. Anna Misica, blagajnica.

PODRUŽNICA ŠT. 20, JOLIET, ILL.

Tudi me naj povemo svoje mnenje.

Bog ni vse eden dan ustvaril, tako tudi naša gl. predsednica ni mogla tako urediti, da bi bilo vse takoj pravilno pri naši organizaciji. To mogoče še le sedaj pride na vrsto. Upamo in mislimo in drug: tolažimo, da bo prišla enkrat ta točka na vrsto, da se bo dalo na glasovanje med članstvom: “Ime “katoliška” pa “duhovni vodja”. Če tega ne bo, mi nemoremo nikakor napredovati. Pri nas je že grmelo zaradi tega, pa smo mislile, da se bodo potolažile, pa se zmeraj še oblači in se bo, dokler se ne da kar članstvo želi. Mi nemoremo tukaj članic pridobivati. Torej nemoremo pričakovati, da bi naša podružnica rastla, ampak bo nazadovala, dokler se ne ugotovi želja članstva. Torej kot članice in odbornice podr. št. 20 predlagamo, da se pridene k imenu beseda “Katoliška” in uredi glede duhovnega vodja, da bo odgovarjalo za vselej.

Agnes Skedel, predsednica.

Anna Plut, tajnica.

Mary Setina, blagajničarka.

V POJASNILO ČLANSTVU!

Na konvenciji v Sheboygan, Wis., je Mrs. Josephine Schlosar, delegatinja iz West Allis, predlagala da se zvezino premoženje nalaga na bonde, radi višjih obresti. Ta predlog je podpirala Jolietška delegacija iz razloga, ker je sedanje premoženje Zveze po večini naloženo samo na 3% obresti. Če bi kupovale bonde in bi dobile štiri, štiri in pol obresti. Bi to pri \$15,000.00 zneslo od tri do štiri sto dolarjev več na leto, kar niso mačkine solze. Dalje smo investicijo v bonde priporočale iz razlogov, ker brez izjeme vse slovenske organizacije imajo svoje velikansko premoženje v bondih naloženo, in če te organizacije, ki so pod vodstvom **modrih mož**, zaupajo svoje milijone dobrim bondom, se lahko tudi mi zanesemo da bo naš odbor nalagal na dobre bonde, ki bodo prinašali več obresti kot jih dobimo sedaj. Iz teh razlogov je bil ta predlog z večino sprejet. Izvedenec katerega sestra glavna tajnica omenja, je prišel v dvorano še le drugi dan, ker je sestra pred-

sednica bila v dvomu kako bondi bi bili najbolj sigurni za nakupovanje.

Za West-Alliško delegacijo:

Mrs. Josephine Schlosar.

Miss Jennie Windishman.

Mrs. Rose Bizjak.

Za Jolietško delegacijo:

Agnes Skedel.

Anna Pluth.

Josephine Erjavec.

MOJA PRIPOMBA.

Da bo članstvo na jasnem, moram podati nekoliko pripomb.

Omenjajo se bondi, ki bi prinašali po 4 do 4½% obresti in da bi ti bondi pri svoti \$15,000.00 prinašali **tri do štiri sto dolarjev več obresti na leto**. Dobro, vzemimo srednjo pot obrestne mere pri bondih, kot je zgoraj omenjeno to je 4¼%, sedanja povprečna obrestna mera na hranilne vloge naloženega zveznega denarja znaša 3.60%, torej bi bila razlika samo 0.65% (z besedo pet in šestdeset stotink enega procenta.) Izračunajte to in dobili boste razliko pri \$15,000.00 samo \$97.50 na leto, ne pa tri do štiri sto dolarjev. Zgorej imenovana razlika bi se lahko pokrila z oglasi (v Zarji) bank, kot je storila Kaspar American State Bank v Chicagu. Poleg te banke je na 3% obresti naloženo na banke v Sheboygan, Milwaukee in Joliet. Katera banka bi pa ne hotela naročiti oglasa v Zarji, naj bi se denar dvignil in naložil tja, kjer se dobijo večje obresti, kot v Cleveland, Ohio po 4% ali San Francisco, California, po 4¼% obresti, kjer imamo že sedaj naložen denar.

Da ne bo kdo mislil, da sem jaz proti temu, da bi se denar nalagal na višje obresti, moram pojasniti, da sem se jaz potegovala, da bi se denar nalagal na **prve vknjižbe na posestva, kar bi prinašalo po 6% obresti na leto**. Take vknjižbe (First Mortgage) se kupijo na bankah in se vedno lahko prodajo za slučaj, da bi se rabil denar.

Druge slovenske organizacije, ki so pod vodstvom modrih mož, nalagajo svoje velikansko premoženje v bonde, pravijo. Da, res je, nalagajo v bonde svoje premoženje, ker je to res **velikansko** in pa, ker ti modri možje imajo skušnje o tem. Ali je pa naše premoženje tudi tako velikansko, da smo v skrbeh, kam ga bomo naložile in pa, ali imamo o tem tudi me izkušnje in zmožnost?

Toliko za danes. Morebiti ob drugi priliki in na drugem kraju kaj več o tem.

Julia Gottlieb.

Uradna poročila

IZ URADA GLAVNE TAJNICE SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE.

Od podružnice št. 6, S. Ž. Z., Barberton, Ohio, sem prejela nasledno pismo, ki ga priobčujem dobesečno. Nadaljno besedo imajo glavne uradnice in krajevne podružnice.

Julia Gottlieb, gl. tajnica S.Ž.Z.

* * *

Barberton, Ohio,
13. oktobra, 1930.

Cenjene glavne uradnice Slovenske Ženske Zveze:

Naša podružnica št. 6 je na svoji redni seji dne 5. oktobra med drugim razmotrivala tudi o italijanskih nasiljih nad našim narodom v Primorju. Naša podružnica je sklenila, da bi se Ženska Zveza, kot glavni urad zavzel, da bi se poslal protest v imenu vseh članic na primerna mesta. Dolžnost nas vseh je, posebno pa še nas žensk, da se zavzamemo za take slučaje, čeprav bi bilo treba tudi kakšen cent žrtvovati v take namene. Prosimo Vas, kot glavne uradnice, da stori-rite kar je v Vaši moči.

S sestrijskim pozdravom,

Alojzija Zupic, predsednica.
Frances Smrdel, tajnica.
Jennie Usnik, blagajnica.
Jennie Okolish, zapisnikarica.

NAZNANILO

Tajnice, ki imate odveč pobiralnih knjižic s pravili, prosim, da jih vrnete na glavni urad, da se pošljejo novim podružnicam, dokler niso gotove nove knjižice.

Na konvenciji odobrene knjige za tajnice in blagajnice se bodo kmalo poslale podružnicam. Cena za dve knjigi s poštnino je \$4.00, kar pošljite s asesmentom. — Sesterski pozdrav,

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

IZ URADA DUHOVNEGA NADZORNIKA

Nadzorniški koš je poln in skrajnen čas je da se staro blago strese in napravi prostor novim pritožbam!

Vsi so prihajali — samo ustanovnica Mary Kobal je izostala! Niti enkrat ji ni padlo v glavo da je kaj narobe pri Zvezi. Kar čez noč so jo prepričali, da je pri Zvezi vse narobe. Mesto da bi se pritožila na pristojno mesto je povedala svoje težkoče celemu svetu. — Mrs. Kobal poznam in vem da je dobra in uzorna katoliška žena. Vsako društvo si lahko šteje v čast imeti tako članico v svoji sredi. Vsakdo je lahko prepričan da bi taka žena nikdar ne vstopila v društvo v katerem bi vladal protikatoliški duh in da bi ne bila nikdar vstrajale v Zvezi, da ni na katoliškem Zveza postavljena na strogo katoliškem stališču. Ker ima Zveza pri vsaki podružnici tudi po drugih naselbinah ravno tako dobre in vestne katoliške žene in matere, ki bi tudi nikdar ne vstrajale v Zvezi da ni na katoliškem stališču, je to za mene zadosten dokaz da je Zveza katoliška in bo tako ostala še naprej. Kot kažejo pravila, napravljena na konvenciji v Sheboygan, se je napravil v tem oziru zopet en lep korak naprej. Lepo počasi se včasih tudi kam pride. Bog ni ustvaril sveta v enem samem dnevu in Rim ni zrastel kar čez noč!

* * *

Zveza ni niči chicaško, niti jolietško, niti clevelandsko in tudi ne sheboygansko katoliška. Inkorporirana je; in po zakonih se smatra za osebo. Že tri leta se je oplakovalo po tej osebi. Kadar se jo je udarilo na eno lice je vedno nastavila, molče in pohlevno, še drugo lice. Delala je

tako in bo še naprej, strogo po besedah Kristusa: "ako te kdo bije po desnem licu, mu nastavi še drugo, in kdor hoče vzeti suknjo, mu pusti še plašč; in kdor te prisili eno miljo daleč, pojdi z njim dve." Popolnoma zadovoljni smo slediti naukom Kristusa in ostati že zanaprej — krščansko katoliški.

* * *

S. Ž. Z. ima danes 46 podružnic. Po pravilih Zveze je pri vsaki podružnici krajevni župnik tudi duhovni vodja z neomejeno oblastjo. Župnik, kateremu je pri srcu blagor župnije bo gledal da bo vladal v društvih katoliški duh. Če sam ne bo hotel posredovati, se bo pritožil duhovnemu nadzorniku. — Do danes še ni bilo nobene pritožbe od nobene strani. Kot se vidi je povsodi vse v najlepšem redu in vsakomur vse po volji.

* * *

Pač dobil sem nekaj pritožb od posameznih članic, češ da se je vsprejemalo v Zvezo članice katerim se po pravilih zabranjuje vstop v S. Ž. Z. Brez vsakega povoda in brez vsakih dokazov je neka izstopila članica zahtevala da se morajo njene neosnovane obdolžitve priobčiti po časopisih, in sicer dobesečno, na urednikovo odgovornost. Odgovoril sem takoj: Pošljite mi ime in naslov dotičnih članic! — Do danes še ni bilo nobenega odgovora od nobene strani. Baba laže!

* * *

Vsaki dan prihajajo novice o novih Zvezah, ki so se ustanovile. se imajo ustanoviti in se bodo ustanovile. Ustanavljati nove jednote in jednotice je bil do danes pristno "indoor sport" možkih. Skušnja nas uči, da je vsaka jednotica začela z majhnimi mesečnimi doneski. Ko se je poka-

zalo v blagajni da tako ne bo šlo, se je asessment vzdignil, in vzdigoval se je toliko časa, in se nagalala naklada toliko časa, da je jednotica v tem oziru prekosila jednoto. Vedno stara pesem, da iz soda ne moreš vzeti več kot si vlil vanj! — Živimo v “frej kontrii” in ženska je enakopravna z možkim. Res ne vem zakaj bi ženske ne smele postopati ravno tako! Do danes bi imeli že lahko, če bi posnemali možake, eno katoliško Zvezo, eno bolj katoliško Zvezico in še vrhu tega eno najbolj katoliško — ne vem kaj. Ker še to ni zgodilo, sklepam, da so slovenske ženske bolj dalekovidne in da imajo več pogleda v bodočnost kot možaki. Katoličanstvo in narodna solidarnost morata biti pri njih dejstvo in ne samo prazne fraze kot dostokrat pri možkih! . . .

* * *

Konečno smo pogledali v zadnjo številko Zarje. Že pred dva mesecema smo dobili isti nasvet, izražen v istih besedah od neke druge osebe. Res je, število članstvo se je skrčilo. Zakaj neki?

Enkrat sem že odgovoril na to vprašanje. Danes odgovarjam javno ker je bilo stavljeno vprašanje javno. Odgovor se je glasil takole: “Če bi vi ženske porabile le polovico toliko časa za propagando in pridobivanje novih članic, kot ste porabile za osebne boje, ki niso bili vredni piškavga oreha, bi številke danes pokazale dokaj bolj veselo lice.” — Bojim se, da ne bomo vedeli nikdar zakaj se pravzaprav gre, ker — zajec tiči za drugim grmom . . .

Še en vzrok naj navedem! — Lansko leto nismo verjeli ker nas še ni doseglo; vsaj čutili smo tako občutno. Letos smo zapeli pas bolj tesno; predno bo konec zime ga bo treba najbrže zapeti

še tesneje. Nič manj kot sedmero ljudi je vprašalo danes zjutraj za delo in za kruh. — Človek mora res, kot dobra gospodinja — in iz lastne skušnje vemo da so naše Slovenke v Ameriki dobre in skrbne gospodinje, — vsak krajcar devetkrat okolo obrniti predno ga izda.

Žitni trg, stock market, pomoč farmam, suša, prohibicija, bootlegerji, brezposebnost in še sto drugih stvari. B-r-r! Čemu bi klicali v spomin vse te neprijetnosti! Blame it on Hoover! . . .

Da ste mi zdravi!

Rev. Anton Schiffrer.

—o—

POJASNILO

Neka članica se je pritožila, ker zadnji čas prihaja Zarja nekoliko pozneje, kot navadno. Tudi preje so nekatere izražale željo, da bi list izhajal preje, okrog 1. dne v mesecu. Prav je, da članice povedo svoje mnenje, se vsaj vidi, da se zanimajo za list. Ko bi se ne zanimale, bi jim pač bilo vseeno, kedaj pride v hišo. Da bodo članice na jasnem, kje tiči glavni vzrok, podajam samo nekaj pojasnil.

List, ko je naš, vzame veliko več časa, kot pa navaden časopis, ki prinaša po večini novice. Tvarina mora biti kolikor mogoče izbrana, v tiskarni tudi zahtevajo več časa, da je finejše urejeno. Vsled tega sem takoj v začetku prosila, da bi se vso gradivo pošiljalo pravočasno, do 20. dne v mesecu. Toda tega dne navadno nimam še nič ali pa zelo malo na rokah. Dopisi in tudi drugo gradivo navadno prihaja proti koncu meseca, da moram potem posamezno nositi v tiskarno, kar je zelo nerodno in zamudno. Torej, da bo lahko list izhajal nekaj dni preje, naj bodo vsi, ki prispevajo za list, toliko prijazni, da pošljejo pravočasno. Potem bo uredni-

ca imela veliko lažje delo, pa naj že bo katera koli že.

Veliko časa tudi vzame sprememba naslovov. Nekateri tajnice so točne, vsa čast vsem tem, nekatere pa pošljejo asessment zelo pozno, namreč ob času ko bi naslovnik moral biti že popravljen. To je tudi zelo važno. Prosim, imejte v mislih tudi to.

Sesterski pozdrav,

Julia Gottlieb, urednica.

—o—

JUGOSLOVENSKI TRGOVSKI IN TURISTIČNI INFORMACIJSKI URAD.

Pod imenom YUGOSLAV TRADE AND TOURIST INFORMATION OFFICE je bil odprt urad v New Yorku, katerega svrha je pospeševati trgovske zveze med Združenimi Državami in Jugoslavijo in ameriški turizem v Jugoslavijo.

Vse evropske države imajo slične ustanove v tej deželi in ustanovitev zgoraj navedenega urada odgovarja nujni potrebi.

Urad bo na razpolago trgovcem in trgovskim ter finančnim organizacijam toliko v Združenih Državah, kolikor v Jugoslaviji z informacijami trgovskega značaja ter sploh bo storil vse za pospeševanje trgovskih zvez med Jugoslavijo in Združenimi Državami. Ta oddelek bo znan pod imenom YUBOSLAV TRADE INFORMATION OFFICE.

Drugi oddelek, pod imenom YUGOSLAV TOURIST INFORMATION OFFICE, se bo bavil s turistično propagando, zanimal ameriški svet za prirodne lepote naše domovine in dajal informacije o potovanju po Jugoslaviji.

Urad ne prodaja ne kupuje ničesar, marveč je le informacijskega značaja in vse informacije interesentom so brezplačne.

Naslov urada je: 48 West 52nd Street, New York City.

Dopisi

PODRUŽNICA ŠT. 4, OREGON CITY,
OREGON

Vse cenjene sosesestre, članice naše podružnice se prav uljudno vabite na decembersko sejo. Pridite vse, ker, kakor veste, bo to glavna seja, na kateri se bo volil odbor, pregledale se knjige in druge važne in zanimive točke bodo na dnevnem redu. Vsled tega ste dolžne priti na to sejo, da si lahko izberete sposobne članice v odbor. Pri mali udeležbi ni mogoče veliko izbirati. Torej pridite na sejo.

Sesterski pozdrav vsemu članstvu Slovenske Ženske Zveze,

Mary Plantan, predsednica.

WEST LINN, OREGON

Vsi vrtnarji niso za vse cvetlice. Le dobro izurjen vrtnar zna gojiti najlepše cvetlice. Pred par leti sta se pojavila v puščavi dva vrtnarja; ogradila majhen vrtec ter zasejala majhno, neznamno zrnice. V par dneh je to seme pognalo h kali; vrtnarja sta z veseljem delala in okopavala in prilivala. Naenkrat se razcvetela dva popka v dva lepa cveta. V par dneh pozeneta še dva druga cveta. Njihova cvetlica ima štiri lepo dišeče cvete in še rasteje z vsakim dnevom. Cvetka se razcvetela tako, da je našim vrtnarjem v veselje in ponos. V svesti sta si, da je ni na celem svetu cvetlice, ki bi bila tej enaka in tudi ne vrtnarja, da bi se kosal z našima vrtnarjema. Res, do sedaj se ni noben vrtnar na svojem vrtu imel take neprecenljive vrednosti, kot je cvetlica naših vrtnarjev. Pojavili so se še drugi cveti, krasno dišeči. Naša vrtnarja poskakujeta od veselja. Cvetka se z vsakim dnevom razcvetela in zaslovi po celem svetu.

Pojavili so se ogleduhi, vrtnarji, iz vzhoda in zahoda, iz severa in juga; vsem je ugajala ta cvetlica. Naša vrtnarja sta vesela in ponosna na svojo cvetko. Preizkušena in izžolana imata oči odprte in ušesa, dobro vedoč, da njima marsikdo zavida. Skrbno čuvata, da ne bi kateri teh prihajajočih cvetki kako cvetko po nerodnosti ne odlomil ali kako koreninico izkopal. Po dnevi rujeta plevel in osat, da njima roke krvave. Po noči jo čuvata pred nevihto in mrazom. Koliko denarja ju stane orodje, ki ga morata imeti pri delu; koliko noči prečujeta, da ne pride sovražen človek ter izruje cvetko in vrže iz škodoželjnosti v stran; to najbolje vesta sama in pa njihovi slugi. Najbrže bo ostalo skrito zavedno in zaprto pred svetom in v njihovih srih pokopano. Svet ju ne razume in tudi noče razumeti.

Drage sestre Slovenske Ženske Zveze! Ali veste, kako se imenuje ta cvetlica? Mislim da! Ali uganete, kdo so naši požrtvovalni ter utrjeni vrtnarji? Mislim da! Ta cvetka je naša Slovenska Ženska Zveza. Njeni cveti so podružnice. Naši dragi, nad vse požrtvovalni in cenjeni vrtnarji so naša glavna predsednica Mrs. Priland in glavna tajnica Mrs.

Gottlieb. Te dve ženi sta naši prvi začetnici. Njima gre nad vse priznanje za njihov trud in težko delo. Skoraj dve leti sta delali brezplačno, samo da se je lepše razcvetela naša organizacija. Še sedaj delata obe težko. Res sta močni ter mladi; ali vendar ženski! Žensko srce je mehko in zdravje je rahlo. Še moški bi težko prenesel tako pezo; čeprav je trden in močan. Drage sestre! Vse brez izjeme bi mogle pomagati našim voditeljicam; ene v dejanju, druge s pisanjem, druge zopet z dobrim svetom. Mi moramo biti druga drugi v pomoč. Pojdimo vsi na delo za pridobivanje novih članic! Kjer še ni podružnice, jo ustanovite. Boddimo srčne in pojdimo na delo! Zbožjo pomočjo se vse doseže. Bog je bil z nami od začetka pa bo tudi zanaprej. Ko bi ne bila volja božja, bi se ne bila ustanovila naša Zveza. Sestre, zaupajmo in pojdimo na delo za večjo Slovensko Žensko Zvezo!

Pozdravljene naše prve voditeljice in vse članice S. Ž. Z.

Marija Plantan,
bivša glavna odbornica.

PODRUŽNICA ŠT. 9, DETROIT,
MICH.

Na seji dne 19. oktobra smo sklenile, da bo imela krajevna podružnica S. Ž. Z. veselico in sicer "Card-Party" v korist društvene blagajne. Brez denarja ni nič, še posebno ne pri društvu. Na tej zabavi, ker je že mrzlo postalo, bomo članice podarile odejo onemu, ki bo plesal z Miss Srečo.

Zato prijazno vabimo vse naše članice, da se udeležijo 16. novembra naše veselice. Lepo bi bilo, ako bi za imenovano priliko posetila naš Detroit katera izmed glavnih uradnic S. Ž. Z., da bi se prepričale, kako smo delavne pri nas in bi se ustmeno kaj temeljiteje razgovarjale o izboljšanju ter napredku dične S. Ž. Z.

S soseseterskim pozdravom,

Mrs. Katarina Butala, predsednica.
Mrs. Theresa Caiser, tajnica.

COLLINWOOD, OHIO

Naša Zarja bi morala izhajati najmanj enkrat na teden, ako bi hotela slediti vsem izpremembam in željam članic. Da ženske spreminjamo svoje misli kot jenski dnevi vreme, ni dvoma. Samo nekaj mesecev po konvenciji SŽZ. pa je že vse polno sprememb in razočaranj. Kot sevidi, ni ne eno ne drugo v prid organizaciji. Različni spori, ki se pojavljajo kot nekaka kužna bolezen, niso nič kaj prida za napredek, ampak ravno nasprotno.

V zadnji Zarji je bila priobčena resignacija naše vrle in požrtvovalne gl. tajnice Mrs. Julije Gottlieb. Cela S. Ž. Z. in gl. predsednica Mrs. Priland bo izgubila z njo veliko neumorno delavko; kot tri sestre so delovale skupaj od prvega početka. Mrs. Gottlieb je veliko delala in tudi veliko žrtvovala v prid Slo-

venski Ženski Zvezi. Imela je cvetočo trgovino, toda, ker je imela S. Ž. Z. takrat v Chicagu veliko nasprotnikov, je trpela trgovina in cela Gottliebova družina. Nazadnje so morali žrtvovati trgovino v prid naši ženski organizaciji. Še veliko več bi se dalo povedati o tem; zatoj ne bi bilo lepo od nas članic, da bi to resignacijo sprejele. Nikakor ne! Posebno kot soustanoviteljico. Mogoče bi jo bilo lahko še nadalje obdržavati, kar gotovo ne bo v škodo, ampak v korist S. Ž. Z. S tem bi ji dale vsaj malo zaščene za njeno delo in trud. Ne verjamem, da smo se ji tako hudo zamerile, da bi ne ostala vsaj še do prihodnje konvencije. Članice, ki vam je pri srcu napredek organizacije, zahtevajte, da ostane Mrs. Gottlieb še nadalje na svojem mestu kot tajnica in urednica Zarje. Ni res, da so večletne uradnice za v staro "šaro", ampak so v veliko korist pri organizacijah. Ne rečem, da niso tudi druge zmožne tega urada, ampak gotovo jih je veliko, ki bi prav rade prevzele, toda kje so pa bile takrat, ko se je ustanovljala Slovenska Ženska Zveza? Koliko besedi in pisanja je bilo treba, predno smo dosegle to, kar imamo. K polni mizi je lahko se vsesti, ampak na mizo znositi — je druga.

Za enkrat naj zadostuje, mogoče v drugič še kaj. To sem spisala na željo več članic.

Pozdrav,

Mary Glavan,
I. podpredsednica S. Ž. Z.

MILWAUKEE, WIS.

4. oktobra, 1930.

Danes smo spremile k večnemu počitku sestro Heleno Hren, ki je pred dvema dnevoma, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, zapustila to solzno dolino. Dopolnila je 52. leto starosti. — Pri naši podružnici je bila samo pet mesecev, zato seveda ni deležna nobene podpore. Ker ni bila pri nobenem društvu ji je naše društvo izkazalo zadnjo čast pri pogrebu. Šestero članic je stalo med mašo zadušnico ob njeni krsti kot častna straža. Ko smo se poslovile od nje zadnjikrat, smo položile rože na njeno krsto, prav kakor zahteva obrednik naše Zveze.

Spremljale smo jo na pokoplišče Sv. Križa, kjer sedaj počiva poleg svojega soproga, kterege ji je smrt pred par leti pokosila. Zadnji poslovljni govor z obrednika ji je govorila predsednica naše podružnice. Ker je bila to prva članica naše podružnice so se članice udeležile pogreba v lepem številu.

Pokojna Helena je zapustila za seboj 3 hčere in 1 sina. Žalostno je videti ob taki priložnosti otroke ki ostanejo sirote na tem mrzlem svetu. Naj jim bo tem potom izraženo naše prisrčno sožalje. Pokojni sestri pa želimo večnega pokoja in da se nekoč zopet srečamo vsi srečni nad zvezdami. Svete maše se bodo darovale za mir njene duše in upam, da se jo bodo

sosestre spominjale večkrat v svojih molitvah.

Zahvaljujem se tem potom vsem članicam, ki so se udeležile cerkvenega obreda in pogreba in upam, da se bo naš obred s častno stražo vedno uporabljal kot smo imele priložnost opazovati danes. Res napravi na vsakogar najboljši utis.

Sosestrski pozdrav,

Marg. Ritionia, tajnica št. 12.

—o—
PODRUŽNICA ŠT. 12, MILWAUKEE, WIS.

Dne 9. oktobra smo imele izvanredno sejo. Udeležilo se je tako veliko število članic, da je bilo veselje. Ali bi ne bilo lepo, če bi bila taka udeležba tudi na rednih sejah. Samo malo dobre volje je treba, pa gre.

Sklenilo se je, da radi slabih delavskih razmer letos ne bomo imele nobene zabave, pač pa smo sklenile, da bo vsaka plačala 50c v društveno blagajno. Članice so same darovale, da so se pokrili vsi izvanredni stroški. Lahko rečem, da tako dobrega članstva je težko najti, kot ravno pri naši podružnici. Ena članica; ki noče, da bi vedla levica, kaj dela desnica, je položila na mizo \$5.00 s pripombo: “Če darujemo, je vse naše, z veselico bomo pa delale za druge. Ljudje trošijo denar, nazadnje pa ni skoro nobenega preostanka”. Vredno posnemanja!

Še nekaj novega in izvanrednega se je pripetilo pri naši podružnici. Odkar obstoja, se daruje iz društvene blagajne \$5.00 vsaki novi materi-članici. Meseca oktobra ste bili dve članici deležni nagrade. Mrs. Mary Bašel je dobila krepkega sinčka; in vse je zdravo. Čestitam! Tudi pri Mrs. Elizi Magolich so se oglasile rojenice, toda na veliko žalost je sinček par dni po porodu umrl. Družini naše sožalje!

Sesterski pozdrav.

Margaret Ritionia, tajnica.

Pripomba urednice: Radi pritožbe, ker se je Zarja zakasnila, se je Vam odgovorilo pismeno.

—o—
PODRUŽNICA ŠT. 23, ELY, MINN.

Članicam naše podružnice se naznanja, da smo na oktoberski seji sklenile, da se bo vršila volitev odbora za prihodnje leto na seji meseca novembra. Vsled tega ste prošene vse članice, da se udeležite prihodnje seje.

Meseca septembra je pa bilo sklenjeno, da imamo vsaki mesec, posebno ob zimskem času, po seji nekoliko prigrizka in zabave. V ta namen so izvoljene vsaki mesec druge članice. Zadnje sejo se je pokazalo, da smo prav naredile. Članice, ki so bile izvoljene v ta namen, so nam priredile lep in zabaven program. Med drugim nam je zapela nekaj prav lepih narodnih pesmi naša članica Mrs. Mary Študel, ki je tudi cerkvena pevka. Zato reji upam, da bomo držale, kar je bilo sklenjeno.

Preteklo poletje se je naša podružnica zavzela za najstarejšega moža v naselbini, Mr. Lozarja. Članice, ki so bile izvoljene v ta namen, so nabrale denarja, s katerim so mu kupile najpotrebnejših reči, kakor tudi najele pomoč za stanovanje čistit, ker mož stanuje sam. Mr. Lozar je bil zelo ginjen ter se je lepo zahvalil podružnici.

Elyske Slovenke, pristopite k podružnici! Več ko nas bo, več bomo lahko dobrega storile. Ponosne smo lahko, da imamo same svojo organizacijo.

Katarina Slogar, tajnica.

—o—
PODRUŽNICA ŠT. 25, CLEVELAND, OHIO

Morda je katera radovedna, kako gre s našo podružnico. Moram priznati, da sedaj bolj počasi. Največji vzrok je, da ni uspeha kakor bi želele, ker so slabi časi. Ljudje so postali malodušni in vse nekako stoji. Upajmo, da se bodo razmere zboljšale in ako se zgodi to ne bo izgovora, da ne bi bila vsaka slovenska žena ali dekle članica Slovenske Ženske Zveze. Naša podružnica je imela prirediti 15. novembra plesno veselico v Sl. Nar. Domu. Vsled raznih razlogov so članice sklenile na redni seji, da opustimo to prireditev, posebno še ker se vprizori igre v Knavorovi dvorani, 1. februarja 1931 l. Za tisti čas se hočemo pa prav dobro pripraviti.

Ker nimamo nikakih rednih prispevkov za našo blagajno, denar se pa rabi za eno ali drugo stvar. Zato je bilo sklenjeno, da vsaka članica plača za en listek, ki stane 25c.

Na tem mestu tudi vabim vse članice da se polnoštevilno udeležujete sej. Naš izobraževalni odsek, pod vodstvom Albine Novak, pripravlja nekaj novega, kaj bo, pa ne povem, zato je najbolje, da same vidite. Tudi malo zabave imamo večkrat po seji in to največ po zaslugi naše tajnice Mary Salomon. Ona hoče da smo vesele, bol pa ji je še pri srcu blagajna, v katero namen je darovala lepe povstre, za katere smo dobile ravno \$10.00. Tudi dosti drugih sosester je zelo požrtvovalnih in rade pomagajo v eni ali drugi reči zato čast takim članicam.

Povem naj še, da se pri naši podružnici ne prepiramo zavoljo imena naše ženske organizacije. Zavedamo se, da je boljše ako se držimo sklepa konvencije. Pravna imamo in po njih se ravnajmo, ako hočemo kaj doseči.

Frances Ponikvar.

—o—
PODRUŽNICA ŠT. 26, PITTSBURGH, PA.

Naznanjam, da bomo imele prihodnje mesečno sejo dne 13. novembra. Prav prijazno ste vabljeni vse članice, da se udeležite in sicer brez izjeme vse, ker moramo izvoliti veselični odbor in vse potrebno ukreniti glede naše igre in veselice, ki bo v četrtek, 27. novembra, to je na Zahvalni dan. Tako veliko delo

ne more urediti samo par članic, torej pridite na sejo.

Naše članice se že pridno pripravljajo, da bodo omenjeni dan priredile dve igri, eno slovensko in eno angleško in sicer: “Oh ta Polona” in “Poor Me”. Vsled tega prav uljudno vabim vse naše članice, da se udeležite te veselice in pripeljete tudi vse vaše prijatelje. S tem boste pripomogle k dobremu vspehu. Vstopnina k igri in veselici je za odrasle 50c, za otroke pa 15c.

Prosim Vas, posebo tiste, ki ste zaostale na rednim ali izvanrednim asessmentom, da gotovo plačate na prihodnji seji ter da se znanprej redno udeležujete naših sej.

Ob enem tudi vabim vse žene in dekleta da pristopite k naši Zvezi, ker vsaka zavedna Slovenka bi morala spadati k tej organizaciji. Članice, povejte to vašim prijateljicam in znankam, ker pri nas je še veliko polje za agitacijo. Vse sposobne naj pristupijo k tej dobri in lepi organizaciji.

Mrs. Mary Besal, tajnica.

—o—
N. BRADDOCK, PA.

Oct. 28, 1930.

Namenila sem se, da napišem par vrstic v naši priljubni Zarji.

Dne 21. oktobra je praznovala naša tajnica Mrs. Uršula Pierce svoj godovni dan. Ker je zelo priljubljena med Slovenkami, smo se bližnje članice zbrale skupaj, da nekoliko proslavimo ta dan.

Ko smo zvečer prišle na njen dom, so že praznovali, kod se spodobi. Bile smo vse dobre volje, za jesti in piti je bilo dovolj in prepričana sem, da bo nam vsem ta dan ostal v najlepšem spominu.

Konečno želim še enkrat vse najboljše k tvojemu godu, da bi jih praznovala še mnogo, ter se v imenu vseh navzočih prav lepo zahvaljujem za potrežbo.

Mrs. Mary Anzlover,
Blagajnica št. 27.

—o—
ZAHVALA.

McKinley, Minn.

V dolžnost si štejem, da se tem potom zahvalim vsem članicam Podr. št. 36, S. Ž. Z. za vse, kar mi je katera dobrega naredila med časom, ko sem na bolniški postelji od časa avtomobilske nesreče dne 28. avgusta. Zahvaljujem se Vam vsem, ki ste me obiskavali v bolnišnici na Eveleth-u, kjer sem se nahajala mesec dni. Z vašimi tolažljivimi besedami ste mi lajšale gorje. Enako srčno se vam zahvaljujem za krasno darilo, katerega ste mi kupile. Bog vam vsem tisočero povrni!

Enako se zahvaljujem vsem drugim, ki ste me prišli obiskat in tolažit, namreč rojaki in rojakinje iz Eveleth-a, Gilbert-a, Aurora, Biwabik-a, Elcor-ja in drugod. Ako Bog da, da bom še kedaj hodila, bom skušala vsem povrnuti. Do tedaj pa vsem kličem prisrčno: Hvala!

Anna Znidarsič,

članica podr. št. 36, McKinley, Minn.

Finančno poročilo S.Ž.Z. za mesec sept. 1930.—Financial Report of the S.L.U. for the month of Sept. '30

Podružnica:	Mesečnina:	Naroč. Zarje:	Pristop.:	Posebna	Izkaznice:	Članic:		
Branch:	Assessment:	Subscription	Initiation	doklada:	Membership	Number of		
		of Zarja:	Fee:	Spec. Ass.:	Card:	Members:		
					Books:	Sum:		
1. Sheboygan, Wis.	\$ 15.75	\$ 10.50	—	\$ 39.00	—	\$ 65.25	105	
2. Chicago, Ill.	10.95	7.30	—	19.00	—	37.25	73	
3. Pueblo, Colo.	19.05	12.70	—	—	—	31.75	127	
4. Oregon City, Ore.	5.85	3.90	—	—	—	9.75	39	
5. Indianapolis, Ind.	6.60	4.40	—	6.00	—	17.00	44	
6. Barberton, Ohio	9.60	6.40	—	—	—	16.00	64	
7. Forest City, Pa.	7.50	5.00	—	24.00	—	36.50	50	
8. Steelton, Pa.	6.00	4.00	—	—	—	10.00	40	
9. Detroit, Mich.	8.10	5.40	—	10.00	—	23.50	54	
10. Collinwood, Ohio	58.80	39.20	\$1.50	22.50	—	122.00	392	
11. Eveleth, Minn.	10.05	6.70	—	—	—	16.75	45	
12. Milwaukee, Wis.	12.60	8.40	.75	3.00	—	24.75	84	
13. San Francisco, Cal.	10.80	7.20	.75	—	—	18.75	72	
14. Nottingham, Ohio	34.20	22.80	.75	6.00	—	63.75	228	
15. Newburgh, Ohio	17.25	11.50	.75	—	—	29.50	115	
16. So. Chicago, Ill.	8.40	5.60	—	—	—	14.00	56	
17. West Allis Wis.	4.65	3.10	—	8.00	—	15.75	31	
18. Collinwood, Ohio	5.55	3.70	—	7.00	—	16.25	37	
19. Eveleth, Minn.	23.40	15.60	—	59.00	—	98.00	156	
20. Joliet, Ill.	36.75	24.50	.75	30.00	—	\$1.75	93.75	245
21. West Park, Ohio	7.05	4.70	—	—	—	11.75	47	
22. Bradley, Ill.	3.30	2.20	—	—	—	5.50	22	
23. Ely, Minn.	10.65	7.10	—	7.50	—	25.25	71	
24. La Salle, Ill.	6.90	4.60	—	10.00	—	21.50	44	
25. Cleveland, Ohio	57.00	38.00	3.75	37.50	—	1.50	137.75	380
26. Pittsburgh, Pa.	17.40	11.60	1.50	7.00	—	—	37.50	116
27. North Braddock, Pa.	6.60	4.40	—	—	—	—	11.00	44
28. Calumet, Mich.	13.60	8.90	—	—	—	—	22.50	89
29. Broundale, Pa.	3.00	2.00	—	—	—	—	5.00	20
30. Aurora, Ill.	2.85	1.90	—	4.50	—	—	9.25	19
31. Gilbert, Minn.	19.95	13.30	—	4.00	—	—	37.25	54
32. Euclid, Ohio	12.00	8.00	.50	17.50	—	—	38.00	80
33. New Duluth, Minn.	4.05	2.70	—	—	—	—	6.75	27
34. Soudan, Minn.	3.75	2.50	—	—	—	—	6.25	25
35. Aurora, Minn.	—	—	—	—	—	—	—	10
36. McKinley, Minn.	5.10	3.40	—	—	—	—	8.50	34
37. Greaney, Minn.	3.00	2.00	—	1.00	—	—	6.00	20
38. Chisholm, Minn.	13.20	8.80	—	13.25	—	—	35.25	88
39. Biwabik, Minn.	3.15	2.10	—	—	—	—	5.25	21
40. Lorain Ohio	2.70	1.80	—	—	—	—	4.50	18
41. Cleveland, Ohio	7.95	5.30	1.50	.50	—	.25	15.50	52
42. Maple Hights, Ohio	1.65	1.10	—	—	—	—	2.75	11
43. Bay View, Wis.	2.70	1.80	1.50	.50	—	—	6.50	18
44. Valley Wash.90	.60	—	—	—	—	1.50	6
45. Portland, Oregon	2.25	1.50	—	—	—	—	3.75	15
46. St. Louis, Mo.	2.40	1.60	.75	—	—	—	4.75	16
Skupaj — Sum	\$524.95	\$349.80	\$14.75	\$336.75	—	\$3.50	\$1,229.75	3404
Preostanek v blagajni dne 31. avg. 1930.....							\$15,458.26	
Skupna svota							\$16,688.01	

Stroški:

Podr. št. 14, za umrlo Theresa Babich	\$ 50.00	Poštnina Zarje za september	10.50
Podr. št. 26, za umrlo Marta Umolac	50.00	Za regalije na konvenciji	8.40
Rev. Anton Schiffrer, plača duhovnemu nadzorniku.....	10.00	Edinost Publishig Co., za tisk in opremo Zarje za	
Marie Prislant, plača gl. predsednici	25.00	julij, avgust in september	619.00
Julia Gottlieb, plača gl. tajnici in urednici-upravnici.....	100.00	Edinost Publishing Co., za popravo adresarja za julij,	
Maria Prislant, vožni stroški na Baragovo slavnost		avgust in september	15.93
na Calumetu	27.19	Amerikanski Slovenec, za oglas od 1. januarja do	
Mailing of Zarja for September	15.00	30. junija	30.00
		Skupni stroški	\$ 961.02
		Preostanek v blagajni dne 30. sept.....	\$15,726.99

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

Praktični nasveti

KAKO SI PODALŠAŠ ŽIV- LJENJE?

Ponce de Leon ni bil ne prvi in ne zadnji človek, ki je iskal eliksir življenja. Odkar človek živi, je on vedno skušal ohraniti svoje telo v zdravju in na ta način podaljšati si svoje življenje. Čudovitega kamna, ki bi ozdravil vse bolesi, do sedaj še ni našel in ga ne bo, ker vsaka bolezen zahteva druge vrste čudodelni kamen. Teh čudodelnih kamnov, oziroma sredstev, ki nam pomagajo ohraniti zdravje in podaljšati naše življenje, vsaj za znatno dobo let, je obilo.

New York City Bulletin daje sledeče nasvete: Skrbi za otroka še predno je prišel na svet. Ne le zdravje otrokovo skozi leta in leta zavisi od tega, kako se je skrbelo za otroka pred porodom, temveč tudi zdravje in dostikrat življenje matere.

Najboljša in najzdravejša hrana za otroka je ona, katero je preskrbela narava sama, namreč materino mleko.

Cepljenje proti kozam in davici.

Osebna čistost in čistost vseh predmetov v hiši.

Pred nesrečami se morate paziti sami.

Pametno življenje, ki zahteva gotovo količino dela, počitka in zabave.

Poštena domača hrana, dosti svežega zraka in solnčne svetlobe.

Drži se pod predpisih svojega hišnega zdravnika in ne letaj okoli specialistov. Če ti tvoj zdravnik ne bo mogel pomagati, ti bo sam nasvetoval specialista!

Boj se mazačev in patentnih zdravil!

* * *

Bosanski rižoto

Deni v kozo masti, zrezano čebulo, dva stroka česna in pol funta drobno sesekljanega svežega, mastnega prašičjega mesa, pokrij in duši, da se nekoliko zmehča in prav malo zarumeni. Nato prideni funt opranega riža, ga parkrat premešaj in zalij z en in pol kvortom gorke juhe ali vode, osoli in pokrito kuhaj 15 do 20 minut. Ako nimaš juhe, kuhaj posebej en debel paradižnik, ki si ga vzela iz slane vode, korenino peteršilja in nekaj zrn celega popra; paradižnik z juho vred pretlači v riž.

* * *

Bosanski rižoto z ohrovtom

Pripravi vse kakor zgoraj, samo da dušiš z mesom drobno, na rezance zrezano ohrovtovo glavo.

* * *

Beneški krompir

Olupi in operi krompir, zreži ga na prst debele rezine, ga posoli in položi enega poleg drugega v kozo v kateri si razgrela nekaj žlic olja. Ko krompir na eni strani zarumeni, ga obrni in ko še po drugi strani zarumeni in se zmehča, ga postavi s kislim zeljem ali solato na mizo.

* * *

Telečji možgani za sladkorno bolne

Osnaži možgane in jih kuhaj četrt ure v slani vodi, v kateri si prilila žlico kisa in pridejala nekaj zrn celega popra. Ko so možgani kuhani, jih odcedi, stresi na krožnik, razreži na kose in polij z razgretim sirovim maslom. Možgane obloži z narezanimi limonami.

* * *

Gobe za sladkorno bolne

Krožnik osnaženih in na listke zrezanih gob (jurčkov) stresi v skledo in jih polij z vrelo vodo. Nato jih ožmi in še z mrzlo vodo poplakni. Ko si jih zopet ožela,

jih stresi v kozo, v kateri si razgrela za drobno jajce sirovega masla, pokrij jih in duši četrt ure; nato prilij nekaj žlic juhe, jih osoli in prideni za velik ščep popra, kumne ali zelenega peteršilja. Prideni tudi 2—4 žlice kisle smetane in ko prevre, postavi gobe s posajenim jajcem na mizo. Če pa te gobe postaviš na mizo zdravim gostom, jih pa obloži s krompirjevim pirjem, polento, z makaroni ali cmoki.

* * *

Francoska juha z dušenim rižem

Razgrij v kozi žlico masti in stresi vanjo na rezance zrezan koren, nekaj listov ohrovta, korenino peteršilja, drobno čebulo in zeleno, kolerabo in dva lista zelja; to duši pokrito na ognjišču, prilivaj polagoma nekaj žlic vode, da se ne pripali, in večkrat premešaj. Ko se zmehča in blede zarumeni, prideni še olupljen in na repni strgalnik nastrgan krompir, premešaj, potresi po zelenjadi žlico moke in zalij z dvema kvortoma gorke vode. Ko juho še osoliš, naj počasi vre 1/2 ure. Nato prideni juhi pol pečene ali kuhane, na tenke liste zrezane klobase. Stresi juho v skledo, posebej pa postavi dušeni riž. To juho z rižem postavi za večerjo na mizo.

* * *

Gobe pripravljene kot golaž

Osnaži in zreži na listke primerno količino, katerekoli vrste užitnih gob (najboljši so seveda jurčki). V kozico deni par žlic masti, v kateri zarumeni 2 žlici drobno zrezane čebule, prideni na listke zrezane gobe, potresi jih s soljo in papriko ter duši gobe 10 minut. Nato prideni kocke zrezanega krompirja, prilij malo vode, in naj vse skupaj vre toliko časa, da se zmehča tudi krompir. Nazadnje prideni še par žlic kisle smetane.

WILL THE FAMILY ENDURE?

Catholic anthropologists recently conducted an exhaustive study of "The Family" as it has appeared in all epochs, historic and prehistoric, for which there is any evidence, and as it has existed in all levels of culture. The results of this study demonstrated that not even the most radical changes have in the past undermined or impaired the permanent values of monogamous union. Accordingly, the Rev. Dr. John M. Cooper, professor of anthropology at the Catholic University of America, observed that the family is evidently a "pretty tough institution" and that centuries hence it would doubtless still occupy the central place in human life.

These findings on the part of Catholic anthropologists are fully corroborated by further biological studies by eminent American scientists, Dr. Austin H. Clark, of the United States National Museum, and Professor H. S. Jennings of John Hopkins University. Both emphasize the universal character, permanence and value of the human family, and both point out that deviations from monogamous unions are deviations from normal standards, brought on by human imperfections and artificial social conditions.

"The lesson that we learn from the study of animal forms in the broadest sense," writes Dr. Clark, "is that it is the home and associated features that form the foundation of the human social structure; in the home originated, and from the home emanated, all our social progress." Pressure against the stability of family life arises in overdeveloped social units, which Dr. Clark describes as "artificial." Under such conditions the breakdown of families often "arises from the love of gain or show and the associated desire to be free of the liabilities inherent in family ties which becomes so exaggerated as to thrust into the background the normal sex relations."

Professor Jennings passes in review the various substitutes for permanent marriage, as advocated by such wishful and superficial thinkers as Pertrand Russell, John B. Watson, and Judge Ben B. Lindsay. Against all such notions, of companionate marriage, abolition of the marriage state or state-owned creches for the raising of children, Professor Jennings concludes that "the frequent separation or change of mates gives serious wrenches to the framework of society: injures the children, distracts and distresses the parents" and, therefore, "cannot be held to meet adequately the difficult problems of the relations of parent and offspring; cannot be considered an efficient system

for smooth social working, for peace and prosperity."

Marriage, of course, is something more than a social contract; it is a Sacrament, an outward sign of an inward grace, instituted by Christ. The family, in the Christian dispensation, is the center of faith, hope and charity, sanctified and strengthened by supernatural grace. The problem of modern society life by the constructive influence of Christian principles applied steadily to blatant defects of the social organism.

SOME SOCIAL PROBLEMS

Perplexing social problems which must be dealt with sooner or later by the churches and other agencies are foreshadowed in the reports of the 1930 census now being compiled.

In some respects, the changes in the American social structure in the past decade have been sweeping. Habits of living are undergoing modifications some of which affect to a marked degree the social unit, the family.

As a basis for the study of 1930 census returns, the bureau of the census has issued some information on the economic status of women. This shows that in 120, 24 per cent of all women were engaged in gainful occupations. The proportion of married women working for wages was 1 in 11. Out of every 9 women working, two were married.

One of the significant disclosures of the study is that in eleven typical cities, 37.6 per cent of the employed married women were not living with husbands or in homes of their own.

Ten years ago, women constituted 20 per cent of the working population. What the 1930 census will show is problematical, but it is generally taken for granted that the proportion has increased.

Dr. Joseph A. Hill, assistant to the director of the census, who made the study, observes:

"If the normal home life for woman be defined as living with her husband in a home of her own, then somewhat more than one-third of these married women gainfully employed did not have a normal home life."

Within the past 50 years, he also points out, the number of woman school teachers increased from 87,047 to 652,500.

Whether the increase of women in gainful occupations is due to the disintegration of the family, or the disintegration of the family is hastened by the

turning of women to industrial and business pursuits, is a matter for the sociologists to determine. It is undoubtedly true that the breaking up of homes through divorce has resulted in many women taking up gainful occupations. On the other hand, there is basis for the conclusion that the drift toward employment is a normal effect of the changes in industry and the mode of living.

CORRESPONDENCE

A NEWLY ORGANIZED BOWLING TEAM OF SHEBOYGAN, WIS.

Regardless of distance we are conveying this challenge to any Girls' Team of the Ladies' Union.

We intend to put our team on the map regardless of hazards and barriers. Our team consists of the following girls: Misses Margaret Priland, Elsie Rebanz, Anne Delibos, Mary Suscha, Anne Hodnik, Mary Zore, captain; Anne Vertacik, Johanna Zakrajšek and Mary Kovick.

With the exception of a few good bowlers our team is still in its infancy, still the girls are contemplating to overcome all obstacles and competitions that may come their way thru this insertion and endeavor to do their utmost. Any one caring to heed this challenge can do so by communicating either with Mrs. John Priland or Mary Zore at Sheboygan, Wis.

Mary Zore.

A VOICE FROM ELY

The Slovenian Ladies' Union members of Ely were entertained Sunday evening at the Community Center by some of the members. A beautiful program was presented, and a delicious lunch served.

Those on the program were. Miss Dorothy Milkovich, who did some excellent contortion work. Miss Mary Stalcar treated us with a beautiful violin solo, while Miss Florence Dunstan and Tilda Kocchvar each furnished in with piano solos. Then Mrs. Mary Strukel song a beautiful number for us.

A Member.

Editor's Note: — Why couldn't all the branches of the Slovenian Ladies' Union take after this example? You will find that attendance, as well as interest in the Union, will be increased a great deal. Maybe many of the branches have been having entertainments similar to this one—why not write in and tell us all about them? I'm sure we would all be interested in knowing how successful they are.

The KITCHEN CABINET

(©, 1930, Western Newspaper Union.)

The evils of this life appear like rocks and precipices, rugged and barren at a distance; but at our nearer approach we find them little fruitful spots.—Spectator.

ABOUT BANANAS

Nature has given us a delightful fruit well protected from all outside

contamination. When yellow and still firm it is in its best condition. Flecks of brown on the skin is insurance that the fruit within is ripe.

Even dark brown-skinned fruit, if firm, is preferred by many.

Broiled Bananas.—Allow one banana for each person. Cut into halves crosswise, then into halves lengthwise. Dip into melted butter, then into bread crumbs. Grease the broiler and set the bananas in place, broil first on one side, then on the other. Serve hot with a bit of lemon juice poured over each.

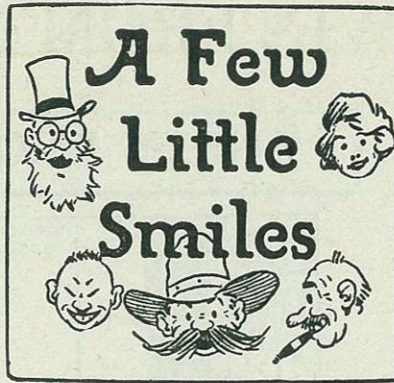
Frozen Fruit Salad.—Take five oranges, five bananas, one small can of pineapple, one bottle of maraschino cherries. Dice the fruit, mix well with one cupful each of salad dressing and whipped cream. Put into baking powder cans and pack in ice and salt for five hours. Cover each can with oiled paper before putting on the cover.

Mixed Fruit Salad.—Take one-half cupful each of shredded pineapple, chopped nut meats, orange pulp, grapefruit pulp, maraschino cherries and one and one-half cupfuls of sliced bananas. Mix the fruit, chill and serve with:

Dressing.—Beat the yolks of two eggs, add two tablespoonfuls of butter and one-half cupful of sugar creamed together; now add two tablespoonfuls each of vinegar and lemon juice, one tablespoonful of olive oil, one-half teaspoonful of mustard, one teaspoonful of salt, one-fourth teaspoonful of paprika and three-fourths of a cupful of whipped cream, after the dressing is cooked and chilled.

Banana Fruit Salpicon.—Cut four bananas into thin slices. Peel one orange and cut into slices lengthwise, add one cupful of grated pineapple, one cupful of sugar, the juice of a lemon and cupful of peeled and seeded grapes. Mix lightly with the sugar and juices and serve in sherbet cups. Strawberries, raspberries, or any berry in the season may be used with the fruits.

Nellie Maxwell

LOOKED QUEER

The Bride (indignantly)—I never was so embarrassed in my life!

The Groom—Why, whassa matter, dearie?

The Bride—All through the wedding ceremony you had your eyes glued on the side door marked “Exit,” and the best man actually started two or three times to grab you as if he thought you were going to make a dash for it.

Carry On

Pat, who was moving, had asked one or two of his friends to carry his chicken-house round for him.

They found this a very strenuous job, but struggled on. About halfway they set the coop down to have a rest when one of them suddenly exclaimed: “Why, where’s Pat?”

“I’m all right,” came a voice from inside the house, “I’m carrying the perches.”—Exchange.

Godspeed!

“Let me take \$10 will you? I left my wallet at home.”

“Sorry, but I can’t. I’ll put you in the way of getting it, though.”

“Thanks. How?”

“Here’s a dime for carfare. Run home and get your wallet.”

AN ACCIDENT

He—“Did that girl who was so determined to marry George get him?”
She—“No, she did not.” He—“Did he die of accident or disease?”

Appropriate

The theatrical manager was looking fed up when he met his rival in a restaurant.

“Hello, what’s up?” asked the latter.

“Frightful mess in my house. Pipes burst all over the place.”

“Dear, dear,” said the other; “frost at home, too, eh?”—Stray Stories.

How She Knew

Young Wife (sobbing)—Jack doesn’t love me any more; he said I was the prettiest woman in a hundred.

Mother—What’s wrong with that?

Young Wife—Before we were married he said the prettiest in a thousand.

Could Weather It

Father—Well, my boy, any college debts?

Son—Nothing, father, but what with diligence, economy and stern self-denial you will be able to pay.

HIS OWN GAME FIRST

She—“Do you ever give any consideration to our foreign relations?”

He—“Can’t say I do. My poor relations get all I have to give.”

Economics

The old experience comes again
To all the conscientious lands,
With many striving to explain
What no one clearly understands.

Answer

“How can I keep my husband from devouring the sport news for breakfast?”

“Offer him a serial.”

EDITOR’S NOTE

Anyone who means to contribute to this Magazine will please take note: The writer’s name and address must accompany the article to be printed. If you do not want your name to appear, kindly inform the editor, and your identity will not be revealed. However, it is essential that the editor know who the writer is.

All contributions and answers to “What’s Wrong and Where?” should be in editor’s hands not later than the 20th of the month.

TWO MAIDENS WIN FROM MEN THIS TIME

Each have seven correct answers

Three cheers for Anna Racic and Antonia Car — the winners of the October Picture Contest. You girls seem to be waking up to the fact that this contest is for you, as well for the men. Yet, it is pleasing to know that we have men followers, also. And that it is possible for the girls to win over them. Think of that as a challenge, Gentlemen!

Now to get to the puzzle. The scene could have taken place in any part of this country, but Zebras most certainly are not found running loose. (Wasn't that an easy one?) Then, the wasp nest is not placed as it should. One of the contestants mentions the fact that an artist not be painting in such an uncomfortable location. Well, I'm sure I, for one would not choose such a spot, even had the scenery been the most picturesque ever seen by the human eye. While that is a very logical reason, the artist, undoubtedly, did not consider both sides of that question when he made up the picture. Therefore, that answer should be chalked off as a "wrong mistake." Then the fact that the leaves are not growing on the tree is not really a very serious error—and one that may be due to poor inking. For that reason, I doubt if that can be considered as a mistake. As to the paint used by the artist, it does seem to be in a bottle. Perhaps the girl is making a painting in black and white. Then, she most certainly could use ink.

I believe the rest of the mistakes are clear enough and doubt if there could be any question in regard to them. For that reason, I will let you see for yourselves how the winners have worked out this solution.

But before I close, remember girls—On to Victory! We Must Conquer the Men.

The Editor.

* * *

Answers of Winners of "What's Wrong and Where?"

I.

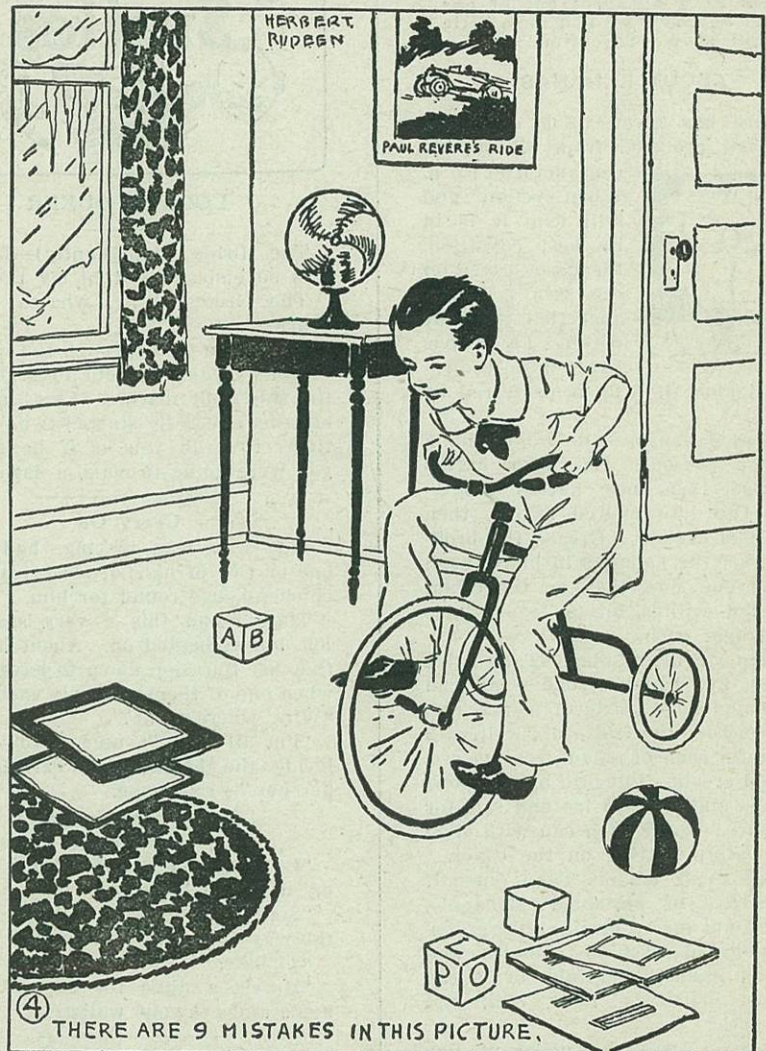
- 1—Hornets nest upside down.
- 2—"S" in "No Fishing" sign upside down.
- 3—No Crown in girl's Hat.
- 4—Paint Brush in girl's hand is not artist's brush.
- 5—Tripot is standing in creek (one leg).
- 6—Girl is using ink bottle instead of paint.
- 7—Leaves do not come from branches.
- 8—Sign says "No fishing in Lake." This is a creek.
- 9—Tripot has only (2) legs.

Miss Anna Racic,
5336 Butler St., Pittsburgh, Pa.

II.

Dear Editor: I am sending the answers of your picture in the October issue of the "Zarja":

WHAT'S WRONG AND WHERE?

④ THERE ARE 9 MISTAKES IN THIS PICTURE.

How good are you at finding mistakes? The artist has intentionally made several obvious ones in drawing the above picture. Some of them are easily discovered, others may be hard. See how long it will take YOU to find them.

Solution next month.

- 1—The top of the girl's hat is missing.
- 2—The girl has a too large brush.
- 3—The girl is not holding the brush naturally.
- 4—The position of the girl is not correct.
- 5—Zebras do not have such tails.
- 6—Zebras are not seen loose in this country.
- 7—The letter "S" is turned wrong in the word "fishing."
- 8—This is a creek not a lake.
- 9—Wasps do not make their nests in such a position.
- 10—Cobwebs are not found in light places.

Miss Antonia Car,
307 Jackson St., Eveleth, Minn.

SOLUTION FOR THE OCTOBER ISSUE

- 1—Zebras are not found in this country outside of zoos.
- 2—The zebra has a horse's tail.
- 3—Wasp nest is wrong side up.
- 4—Spider web is not anchored on lower side.
- 5—Easel has only two legs.
- 6—Easel leg on right does not rest on ground.
- 7—Girl is holding wrong kind of brush.
- 8—Crown of girl's hat is missing.
- 9—Letter "S" in fishing is wrong.
- 10—Sign should read, "No fishing in the stream."

Trije rodovi

DOGODKI IZ NEKDANJIH DNI

Spisal Engelbert Gangl

(Dalje.)

Videl je tuji svet in se navadil živeti in veseljačiti. Zdaj, ko je bil zopet doma, je popival po gostilnah in napajal svoje sovrstnike, ki še niso prišli preko domačega plota, kakor jih je zbadal.

Z očetom se je tudi popeljal pogledat nevestino bodoče domovanje. Ko se je vrnil, so bile vse gostilne polne čudovitih novic.

“Tukaj še pojma nimate, kaj vse čaka našo Lenko. To vam je denarja na stotisoče! Česar nima ženin, to dodamo mi. Cekin poleg cekina bi lahko položil po cesti od nas pa tja dol do Zavinkovcev. In tam, na domu, tam imajo vsega dovolj, žive kakor grajska gospoda.”

Od ust do ust je šla bajka o brezmejnem bogastvu.

“Zakaj pa trguje s prešiči?”

“Samo zategadelj, da mu ni dolgačs in da hodi med svet,” je trdil France.

“Torej je bolje, da ste vrgli Pavla na cesto?”

“Kaj hočemo z beračem! Pojedel bi in popil, kar bi mu Lenka prinesla na dom, in potem bi umrla za jetiko oba, tako bo vsaj sam! Beračev, pohajčev in pijancev ne maramo. Rajši zapalim streho nad seboj, nego bi dovolil, da bi se priklatila v mojo rodovino tako ničvredna zalega! Za Pavla so vislice, a ne Ribičeva hči!” je kričal stari Ribič. Ves je bil rdeč in razvnet od jeze in strasti.

A Pavel se ni mogel braniti. Bil je z doma. — Nihče ni vedel, kod potuje. Proti večeru drugega dne, ko so ga privlekli v materine roke, je odšel. Nikoli ni šel tako težko. Vselej so mu bile noge lahke, kadar se je razvijala pred njim cesta, držeča v svet. Komaj da se je ozrl na ovinku nazaj, da ujame zadnji pozdrav od Lenke. In ko je šel tudi zdaj mimo Ribičeve hiše tja proti mostu, se je ozrl na prvo nadstropje, kjer so bila okna odprta. Želel si je njenega pogleda, zadnjega sladkega pozdrava, da ga okrepi in ojunači. A Lenke ni bilo. Zagibali so se zastori na oknu. Mislil je že, da zagleda Lenko za njimi, kako ga pozdravlja izza tihega zavetja. A Lenke ni bilo. Bil je večerni veter, ki je zibal zastore.

In tako je odpotoval sam. Ni bilo pogleda, da bi mu želel srečno pot, ni bilo pozdrava, ki bi mu bil prijazen, najdražji spremljevalec. Bil je popolnoma sam, zakaj še svojih misli ni imel s seboj. Razgubile so se mu in razpršile kakor oblaki pod nebom, ki se razgube in razprše, in silna, velika praz-

nota gleda na zemljo. Na mater ni mislil. Njeno srce je šlo za njim, a Pavel ni čutil njega bližine.

Daleč je bil že iz mesta, in pogledi so mu zahrepeneli nazaj. Solnce se je bližalo goram. Po skalnatih grebenih se je izprehajala ognjena večerna zarja. Nje krvavi blesk je odseval daleč naokrog. Nad vsem mestom je plavala luč ugašajočega solnca. Odsevala je iz šepetajočih savskih valov, da je bilo videti, kakor da objema mesto širok pas plameneče krvi. Svetloba je ugašala bolj in bolj. Naposled je trepetalo iznad gora nekaj kot boječ utrinek velike luči, ki je gorela, a ki je že ugašala.

Počasi so se premikale Pavlu noge. Čim dalje je stopal, tembolj se je potapljal svet za njim v temo. Iz nje se je svetlikala cesta, bežala naprej in se pred njim iztekla zopet v temo. Na desno in levo se je spuščala noč na zemljo. Nebo se je nižalo, čisto se je že naslonilo na gore na obzorju. Vse je bilo videti majhno in tesno. A najmanjšega se je čutil Pavel. Niti sence njegove ni bilo videti na cesti. Prebleda je bila luč zvezda.

* * *

Pri Ribičevih so se pripravljali na svatbo. Šivilje so prišle v hišo in so šivale Lenki perilo in posteljno opravo. Stari Ribič je bil radodaren. Kar je bilo najlepšega in najdražjega, je nakupil hčeri, da pride z bogato balo na novi dom.

Kakor tedaj, ko se je preselil v to hišo, je dal tudi zdaj prebeliti in preslikati vse prostore in vse sobe. Ko so strgali z zidov stari omet, da ga nadomeste z novim in prevlečejo z drugo slikarijo, so se pokazali ostanki izza dolgih let. Stari madeži so se prikazali; pol pozabljeni dogodki so zaživeli in neusmiljeno udarili ob srce. Delavci so morali hiteti z delom, da kolikor mogoče hitro prekrijejo glasne priče in pekoča očitanja, ki so jemale Ribiču pokoj, ga razburjale in napravljale nemirnega in neprijaznega. Ljudje so govorili, da je zategadelj tak, ker se bliža hčerina poroka in ker mu bo vendarle težko dati edinko daleč z doma.

Ribičeve misli niso mogle najti razvedrila. Hodil je po hiši iz kota v kot, iz hleva v gostilniško sobo, iz mesnice na dvorišče. Brskal je po papirjih, računal, koliko bo za hčer, koliko za sina in koliko ostane njemu — ali miru ni bilo v njegovo srce. V spalnici je visela podoba njegove žene. Nekoč je hodil tod mimo ubog, raztrgan umetnik, ki je znal risati obraze, da so bili videti vsi žalostni in tolažbe željni. In

tedaj je dal Ribič narisati na Lenkino prigovarjanje cbraz svoje žene, ki je visel v njegovi spalnici. Bil je bled in otožen, globoka žalost je odsevala z njega. Oči pa je upodobil potujoči umetnik tako, da so se vedno ozirale za gledalcem. Na vse strani so se obračale za njim, kakor bi bile žive in kakor bi si želele razgovora, da se razmislijo in razjasne. Zakaj bile so te oči napravljene tako, da je vednoinvedno gledala iz njih mračnost in solzavost. In te oči so gledale za Ribičem tako proseče in tolažbe željno, da se ni mogel ozreti vanje. A čimbolj je obračal poglede od njih, tembolj so ga vabile oči, tembolj so ga prosile tolažbe in utehe. Sklonjeno je sedel nad papirji in računi in denarjem, s hrbtom obrnjen proti podobi. In hipoma je začutil, kakor da ga kdo kliče, kakor da ga kdo vabi, naj se ozre. In nehote in nevede se je ozrl, in oči so ga gledale tako proseče in tolažbe željno, da ga je premrazilo po hrbtu. Roke je tesno položil na kup računov, papirja in denarja: zbal se je, da ga kdo ne okrade.

Če je legel trezen v posteljo, ni mogel zaspiti. Prihajali so spomini, ki so pregnjali spanec, da ni mogel Ribič zatisniti oči. Bilo je treba vsak večer močne pijače, ki ga je omamila in uspavala. V omotici je sanjal o lepših časih, ki pridejo, ko se preseli odtod k hčeri, kjer bo imel mir pred vsem, kar ga zdaj bega. Pil je Ribič v velikih, dolgih požirkih. Pogasiti je hotel z njimi pekel, ki ga je nosil v prsih. vsa kri mu je silila v lica. Razgreta se mu je pretakala po žilah, da so mu bile napete in so udarjale sunkoma, plašno in naglo. Roko je položil na srce, da bi ga umiril.

Lenka je bila otožna. Nič ni bila podobna nevesti ki hrepenč čaka trenutka, ko se zveže z izvoljencem svojega srca.

Izvoljenca njenega srca so pregnali. Ubogi potnik se ubija po svetu. Sam Bog ve, kaka je njegova usoda. Takrat, ko je šel, je stala ob vrtnem zidu in gledala po cesti, ki se je veselo in vabljivo vila v svet. Videla ga je, kako se je oziral nazaj, vedela je, koga iščejo njegove oči. A nista se srečala s pogledi. Pavel je torej sodil krivično, ko je mislil, da ni nikogar, ki bi ga spremljal. Toda njegovo srce je bilo tako ubogo in plašno, da ni čutilo nevidnih spremljevalcev.

Pregnali so izvoljenca njenega srca, in zato je bila Lenka žalostna. Hodila je med cvetičnimi gredami. A ni hodila med njimi, da bi odbirala one najlepše cvetice, ki jih povije sebi in ženinu v poročni šopek. Izprehajala se je med njimi, da se poslovi od njih, od dragih, nežnih ljubljensk, ki bodo po njenem odhodu samevale in venele prav tako, kakor bo venela in samevala ona, svojih cvetic kraljica.

Njenega srca izvoljenca so pregnali. Iztirali so ga izpred njenih oči, njega — izgubljenega, edinega! Zavržen in zasramovan, tako ubog in bolan,

potuje po svetu, kakor bo bolna in uboga ona, ko se popelje na novi svoj dom, ki je tam daleč v tujem kraju, tako tuj in hladan, mračen in neprijazen, da ostane v njem tujka do konca dni.

Trgala je cvetice in jih povijala v šopke in jih nosila materi na grob.

"Če jim je zveneti, naj zvenejo tu, da bodo vedele, komu venejo in umirajo."

In potem se ji je hotelo umreti.

"Da bi bila enaka vam, cvetice moje, da bi zvenela in umrla! Nič bojazni bi ne bilo v mojem srcu. Jutranja rosa bi me kropila. Ogledovalo bi se v nji jutranje solnce. Lepo bi bilo, ko bi bila mrtva in bi ničesar ne čutila!"

Oče je videl njena bleda lica; slutil je, zakaj so ji oči tolikokrat rdeče in rosne.

"Treba je z otrokom izpregovoriti resno besedo." Poklical jo je pred se. Začel je razgovor tako, kakor se mu je zdelo najboljše in najmilejše.

"Na svetu je dvoje vrst nevest. Ene so take, ki pred poroko pojo in so vesele. Te pozneje žalujejo in se jočejo. S temi je ravno tako, kakor z njim, ki se smeje ob petkih. V nedeljo se gotovo joka. In to ti bodi rečeno v čast in tolažbo — ti nisi taka! Druge so take, ki se pred poroko jokajo in kislo drže. Tem je potem zakonski stan en sam velik praznik. Nikoli ne občutijo nobene žalosti. Žive v večnem veselju. In glej — to čaka tebe. Zato ti ne očitam tvoje poparjenosti, ker mi je porok, da ti bo pozneje lepo in dobro!"

"No, da . . ." je rekla Lenka, "vi že veste, kako je!"

Pred tem razgovorom je Ribič pil. Vino mu je cmehčalo srce, da je bilo mehko in polno solz. Pritisnil je Lenko naše, ljubeznivo ji je božal lase.

"Tvoja nesreča — moja nesreča," je ponavljal in si brisal oči. "A človek mora imeti tudi nekoliko poguma, čeprav je ženska. Ljubezen je prvo, a pred njo pogum, tako da je pravzaprav pogum prvi! Ko bi jaz in pa tvoja mati ne imela poguma, ali bi ne bil danes berač, kakor jih je mnogo in kakor jih še bo obilo? Torej" — in začel je navštevati na prste — "prvič: pogum! — Malo daleč pojdeš, to je res! A nekaj je tudi res, to namreč, in to je drugič: jaz pridem za teboj! Torej: prvič, kakor smo rekli, pogum, drugič: jaz pridem za teboj! In potem še tretjič: denarja dobiš! Lepega, svetlega denarja, da se pobesi Zaviniščaku pas do kolen, toliko mu ga odštejem takoj, ko prideta iz cerkve. Torej kako smo rekli? Prvič: pogum, drugič: jaz, tretjič: denar. Ali če razvrstimo vse te važne in potrebne reči v pravilno vrsto in tako, kakor pravzaprav so in kakor izhajajo ena iz druge, potem lahko rečemo z mirno vestjo in ne da bi komu delali krivice, rečemo lahko tako: prvič in drugič in tretjič: jaz! Ali razumeš, ha?"

(Dalje prih.)